

We should give as we would receive, cheerfully, quickly and without hesitation, for there is no grace in a benefit that sticks to the fingers.

—Seneca.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 2 —Vol. LVI.

Friday, 17th January, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

INDIA'S FOREIGN POLICY BASED ON DESIRE FOR WORLD PEACE

[January 26 will be the 8th anniversary of the establishment of the Indian Republic. India has played no small part in working for the cause of world peace. This gives to India's foreign policy a special importance. In this article, the first of a series of two, we publish a review of Mr. Nehru's government foreign policy.]

ALMOST everyone one meets, whether in New York or Cairo or elsewhere, when speaking or asking about India, usually refers in the same breath to our Prime Minister, our foreign policy and our economic and social development.

I am speaking of people who at least read newspapers, no matter of what class or profession, whether admirers or critics. There are some among them who do not understand our foreign policy correctly, and others who, while understanding it, disagree with it. There are others again who understand and agree with it.

Unnatural

Foreign and domestic policy must and does form an integrated whole, the chief difference lying in the area of their application. It would be unnatural for a country to have one set of principles for domestic policy and another for foreign policy. Not that this has not sometimes happened in some countries, but it has led to negotiations

and sometimes even to disasters.

There are certain aspirations behind foreign policy, derived from the national

By

ALI YAWAR JUNG

tradition and outlook, which put their stamp upon it, and of all the factors influencing it they are perhaps the most enduring. They are the product of the history and environment of a people and a country, a composite of ideals and realities; aspirations and interests, something which, to our Prime Minister's description, goes to make a people what it is and what it is likely to become.

Not Made In Day

That is why foreign policy is not made in a day, nor by a speech, nor at a banquet; it is a process and the stamp of national personality provides a certain degree of continuity despite changes of government. During the period between the two World Wars, an Englishman is reported to have

told a Frenchman how wonderful the French were to maintain the same foreign policy despite so many changes of government, and the Frenchman is supposed to have replied, with reference no doubt to the Anglo-German Naval Agreement just concluded, that it was even more amazing how often the British changed their foreign policy despite such few changes of government.

We may assume, however that the latter happens more rarely. In fact, in countries with a tradition and outlook of empire, that tradition, in lasting beyond the empire itself and refusing to accept that change, may make for revivalism and insistence on outworn patterns of relationship and conduct which can no longer obtain.

Imperial Tradition

We have fortunately no such imperial tradition or outlook; on the other hand, others have tried to practise it on us and hence our abiding revulsion against it whenever and wherever it raises its head.

Although we joined the community of independent nations only ten years ago, we need hardly convince anyone that we are not altogether a young people, to put it modestly. It may be that we had in 1947, and still have, a long way to go

and much to learn, specially of others from whom we had been kept for so long, and of the way of relationships with them, for it is true that our friendships have not always been responded to or rewarded. Nevertheless, our roots go deep-down into time and our history and environments have created a tradition and an outlook which are unmistakable.

A cynic once said the lessons of history were usually made up by the historian who read or wrote it, but it is a fact that throughout the ages a people usually lives and learns. What is it that we have learnt or inherited which goes to create our tradition and outlook?

Invasions

Ours has been a land which has suffered many invasions, most of them successful at the time because our own disunity and divisions, but we have either conquered the invader in the long run by his and our own capacity for assimilation or, where he had now such gift, by throwing him out or letting him go.

We have never ourselves gone out to conquer or grab another's territory; where we have left our own shores it was to settle down peacefully elsewhere as

(Continued on page 21)

OPINION

FRIDAY, 17TH JANUARY, 1958

Academic Freedom In A Free Society

DURING the course of giving evidence before the separate universities commission one witness drew attention to the fact that in the United States integration was being forced on unwilling people and nobody had raised the point that university freedom was being denied a minority of the population there. The point deserves attention because it might shed light on our own situation at the moment.

Bad Parallel

At the very outset it must be said that the parallel is not a good one. In America the laws of the land and the will of the people are for integration. Those who oppose integration are therefore ranging themselves against the laws of the land as well as against the wishes of the majority. In a Free society, however, this does not dispose of the right of the universities to say who shall attend their classes. In other words it does not invalidate the right of Southern universities to say to whom their doors shall be open and to whom they shall be shut. Academic freedom would lose part of its meaning if the universities were to be told by the government who to admit and who to shut out.

In this country we oppose the plan to control African university colleges precisely for this last reason.

Mixed Universities

On the other hand we think the point should be made with greater clarity from public platforms that in a multi-racial society like our own, in its present state, the concept of university freedom nowhere conflicts with the provision of exclusively White, mixed and exclusively non-White universities. The three can exist side by side without in any way constituting a threat to any section of the community.

The government's desire to tell the universities whom they should have within their portals is immoral because it seeks to force on people who do not like the apartheid pattern, the type of discrimination we see in Nationalist universities. It might go even farther. It might force Fort Hare, which has always opened its door to Indian and Coloured students, to refuse to admit them against its traditions and wishes. Here the government exceeds its authority. When government impinges on the field of conscience, when it attempts to dictate to the citizen the things he should believe it becomes a revolutionary force, upsetting the pattern of society it is the duty of constituted authority always to uphold.

Revolutionary

The Nationalist government has reached just this point. It no longer works for the preservation of stability; it is a force bent on upsetting the present social order and forcing people to lead lives they do not desire. When the State does this, its diktats lose their moral

content. And this is precisely the point being reached in the government's attitude to the open universities.

What is being attacked, in other words, is no longer the fact that there is a limited colour bar at Capetown, Witwatersrand and Natal universities; it is the very concept of freedom as known for centuries in the West itself. It was realisation of this fact which made SABRA oppose the idea of controlled universities in their evidence to the separate universities commission. Freedom itself is in danger and all democrats should rally and stand together in its defence.

Reception In Honour Of Miss Evelyn Hearsy

A RECEPTION was arranged by a group of young Durbanites, at the Club Lotus on Monday, January 13, in honour of Miss Evelyn Hearsy, Miss Hearsy who has been with the American Embassy in India for the last nine years is now on her way to America, via South Africa. Miss Hearsy is a social welfare worker. She has done social work for most of her life. She worked in America for almost 25 years, doing social work for immigrant groups from all over the world. Just before the war, she worked for the rehabilitation of refugees from Central Europe and during the war she worked with the Civilian Internees in the U.S.A.

Miss Hearsy went to India in 1948 as social welfare advisor to the American Embassy. She has travelled almost 700,000 miles through India, by air, train, car, ox wagon and even by feet. She has personally surveyed the situation in the thousands of villages in India. Miss Hearsy has seen the new India, which is old yet new in its self-government, passing through various crisis during the last nine years. In her speech at the reception, Miss Hearsy said that India was faced with earthquakes, famines, floods and droughts, but the Nehru Government had tackled all these problems with remarkable efficiency. During the two hundred years of British rule there were very

few roads and railways made and now India had to face this problem. Today, she has solved her problems of food shortage, illiteracy and roads by almost 40 per cent. Miss Hearsy gave a very brief but informative talk about India and her problems and she invited questions from those present and answered them very capably. Those present at the reception were from various groups and walks of life, and also from all nationalities.

Miss Hearsy will be leaving Durban by the "African Sun" sometime next week and she will be visiting the ports of East London, Port Elizabeth and Cape Town. We hope friends in these cities will take this opportunity of meeting Miss Hearsy and gaining some knowledge of India and its problems. We hope that all our friends will try to meet Hearsy and give her some pleasant memories to carry back to the U.S.A.

Miss Hearsy visited the Phoenix Settlement, and lunched with Mrs. Gandhi and her family, and also visited the Inanda Seminary.

We wish Miss Hearsy a very pleasant journey, through the Union, and we hope that she will take back with her many sweet memories from her short stay in South Africa. We wish her lots of luck, and the best of the best when she arrives home in the United States.

Press Review

Russia's Challenge In Africa

BBROADCASTING on Saturday night, the British Prime Minister, Mr. Macmillan, remarked that "the work for peace" was dominated by the problem of how well the West could get on with the Russians. That problem gets more complicated every day, and comes closer to the civilisations which the West has established in Africa. Mr. Macmillan added that the Russians "often speak fair words. They spoke many friendly words to us on New Year's Day. Are these professions of respect and friendship really genuine?" The answer might be that they are as genuine as the letters which the Soviet leaders addressed to the Socialist opposition parties of Western Europe before the last N.A.T.O. conference, and the words they uttered recently at the Afro-Asian conference which they treated as a counterblast to N.A.T.O.

In the friendliest possible terms (for Russia) the opposition party leaders in the N.A.T.O. countries were warned that their governments were hurrying them towards war, and were asked to stop them in the interests of peace. Russia excels in this new brand of diplomacy. A somewhat different line was taken by the Russian delegation at the Afro-Asian conference in Cairo, but it was intended to lead in the same direction.

The Russians again spoke warmly in praise of peace and against war, but in a more militant tone: "We resolutely demand the end of the bloody colonial war in Algeria," said their leader. They also resolutely demanded a peaceful settlement of all other problems in Asia and Africa, to the satisfaction of the people represented at the conference, and to the embarrassment of several European powers with which Russia is professing to seek enduring peace and harmony.

Peaceful co existence with Russia, evidently, will demand that the Western countries in Africa should exercise forbearance when the Russians preach to the Africans, "Friends and brothers, raise your heads. The end of slavery is near." The Afro-Asian conference gave them the chance to say that kind of thing to the delegates of forty countries, and the permanent council which the conference agreed to set up in

Cairo will give Russia a chance to make wider and stronger propaganda. As a member of the headquarters staff, Russia will have a base for its frankly stated policy on this continent. It has pledged itself to support the aims of all African people who wish to rule themselves; has offered "unconditional economic aid to Afro-Asian countries" without "strings, political of otherwise;" and can be expected to throw suspicion on all Western plans for African and Asian development.

Here, in short, is the long-awaited Russian challenge. It cannot be taken lightly.

—"Rand Daily Mail,"
January 6.

—o—

Call For Help

ALITTLE over half a century ago the late Mahatma Gandhi founded in Phoenix, near Durban, a weekly journal called "Indian Opinion." Under his wise guidance and embellished with prose from his vigorous pen. It championed for many years the cause of the underdog in South Africa. It fought the battles of the Indian community against an oppressive Government, it took up cudgels on behalf of Africans and Coloureds who were victims of the harsh discriminatory policies of those in power. The Mahatma was the paper's guiding light for many years until he left South Africa, where he started his labours, for India to take up the work of liberating his motherland from foreign rule. His son, the late Manilal Gandhi, ran the paper from the day of his father's departure until recently. When he died last year the burden of keeping alive and publishing the paper fell on the shoulders of Mrs. Manilal Gandhi and her young son Arun. They have been having, as did the late Mr. Manilal Gandhi before them, a very trying time in making both ends meet. In his lifetime, Manilal, who never had a false sense of pride, often had to go out with a begging bowl to collect funds to meet commitments. Now this is becoming increasingly difficult, for various reasons. Another handicap, imposed by the late Mahatma Gandhi, is the fact that, under the terms of the trust which manages the International Print-

ing Press at Phoenix, the paper is forbidden from accepting advertisements relating to the sale and distribution of habit-forming drugs like liquor, cigarettes and the like. As advertisements are the financial backbone of all newspapers, "Opinion" is finding it increasingly difficult to exist. The only way out would seem to be to increase the number of subscriptions. We make an appeal to the Asian community in East Africa to help this worthy cause by subscribing to this journal which has fought gallantly for so

long, and still continues to do so, to uphold the rights of the down-trodden in the Union of South Africa. Subscriptions, which will enable "Opinion" to continue to work for the "moral, political and social advancement" of Indians and others in South Africa, should be sent to the Manager, "Indian Opinion," Private Bag, Durban. At Shs 35/- annually for residents outside the Union, there should be willing in East Africa who will be willing to help. —"Daily Chronicle," (Nairobi), November 20, 1957.

Paton Tells America Of Climate Of Fear

New York, Monday.

A PARTHEID has made the emotional climate of South Africa probably "hotter than it has been for a long time," according to the author, Alan Paton. On the other hand, relations between the English-speaking and Afrikaans-speaking groups are "colder."

In an interview seen on television in the United States, Mr. Paton said he knew "quite a number of people who have finally decided to leave the country—perhaps for their own sakes, perhaps for the sake of their children"—because of the "climate of fear."

The interview was filmed in Johannesburg. It is one of five short films on apartheid to be shown this week on the television programme "Today."

The reporter, Mr. D. McCutchen, asked Mr. Paton if he feared "in the foreseeable future any widespread violence in South Africa."

"Well, that's what everyone fears," he replied. "It's not just me...whether you're a White Nationalist or whether you're a Black man, or whether you're English-speaking, or whether you're an Indian, I think all of us have that fear that there will be violence one day."

In the opening film to be screened tomorrow, Mr. Christian Prinsloo, head of information for the Department of Native Affairs, was one of several people who expressed opinions on the question.

He said: "I can safely say today that the Bantu people are accepting the policy of self-development, which apartheid essentially is, in an ever-increasing tempo. I feel confident that the Bantu leadership of Africa, rural and urban, will, by the turn of next year, show in a most marked way that

they are satisfied that this policy leads to their salvation."

Mr. McCutchen presented several Africans and an Indian who differed with Mr. Prinsloo. Among those who appear are Mr. George Edward Peake, president of the South African Coloured People's Association; Mr. Dums Knowe, secretary-general of the African National Congress; Mr. Yusuf Cachalia, former leader of the Indian Congress; the Rt. Rev. Ambrose Reeve, Bishop of Johannesburg, and Dominus Adrian Burger, of the Dutch Reformed Church.

The films also show aspects of the workings of apartheid and living conditions of Africans and Europeans.

Rumanian Singers Win

At an international competition for singers in Toulouse in which 150 competitors took part, Rumania was represented by three young singers, all of whom were awarded prizes. The baritone Ladislau Konya was awarded the first prize of 500,000 francs, soprano Teodora Luonciu won the second prize of 250,000 francs and the bass Ion Prisacaru received the silver medal and a prize of 50,000 francs.

Comment On Men And Events

Africans And The Cairo Conference

By JORDAN K. NGUBANE

I WAS a guest at a dinner in the house of a friend. The guest of honour was a distinguished American professor. After he had bombarded me with a number of questions, I asked him to answer a few also. I wanted to know American reactions to the Bandoeng conference. "Of no importance whatsoever!" he exclaimed. As I read the reports from the Cairo conference I realised how out of touch with the African and Asian realities the American was.

I had been informed that he had the ear of people in high places in the United States government. If this was true, America had still a lot to learn about the colonial and ex-colonial worlds.

These thoughts came more forcefully into my mind when the Cairo conference decided to set up a bureau, obviously to combat colonialism, but quite clearly to announce to all interested that Russia and China have come to Africa to stay. I have not the slightest quarrel with the great peoples of Russia or of China. I am certain they want to live at peace with the rest of the world. I am certain, also, that their leaders have sold

themselves to a new form of imperialism which is dangerous for the future of mankind.

Russia And China

But the real danger is neither the growth of communist influence in Africa nor the interest Russia and China showed in the solidarity conference. It is the haughty arrogance and caprice of the overwhelming majority of Whites who live in Africa as oppressors of the African; it is America's double-dealing policy in a situation where the real issues at stake are very clearly defined.

The Whites leave the African with only one choice: That since democracy in this part of the

world has been for people with a White skin only, in its opposite lies real salvation for the man of colour. The Cairo conference has come to tell the oppressed that they are no longer alone in the fight against race oppression; that, in fact, they need no longer go cap in hand to London and Washington for concessions; that the power to settle old scores now lies in their power. And, believe me, I shall still be alive when Russian tanks roll in Africa, manned by Africans, in a war to destroy White domination and, of course, to bring in the communist imperialist. If Strijdom thinks the Union's ten million non-Europeans will rally to his side to defend apartheid, he is fooling only himself. If the Americans think the Africans, Coloureds and Indians here will raise a finger to defend the Whites, they have not as yet learnt some of the lessons which they should know by now.

Power

The struggle, in Africa's revolt against White domination, is basically one for power. Must power to rule remain exclusively in White hands? All Africa has given a definite and emphatic NO to that. How will power be shared? In North Africa they

want to be masters of their house. There, it is too late to talk of sharing. But the Free World cannot fold its hands and look on. It can take a clear and definite stand to convince the non-Whites that it is their true friend in bad times and teach France lessons she is badly in need of.

In Central Africa, partnership has broken down completely. The Africans did their very best to make it work. All fairminded men the world over will salute the Africans of Southern Rhodesia, Nyasaland and Northern Rhodesia for having co-operated in efforts to make the partnership experiment work under humiliating and extremely difficult conditions. That it has failed is not their fault. Quite obviously the majority of the Whites never wanted a genuine partnership. The Garfield Todd government is in difficulties today because Southern Rhodesia regards him as too liberal—when, in all honesty, he is not. Only he is almost a realist who knows that events are moving a little too slowly to make partnership real to the African.

(Continued on page 21)

India's Largest Insurance Company At Your Service

The
New India Assurance
Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN:

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413.

Dr. Verwoerd And That Clause

DR. VERWOERD'S recently published 3,000 word attempts to explain the motives behind his Church Clause to the Presbyterian Church are not only self contradictory. They are not consistent with the manner in which the Clause was introduced.

In the first of his long letters to the Presbyterians, dated April 11, the Minister said that the Clause was not "aimed particularly at nuisance created within the Church." He accepted that the atmosphere and discipline inside the churches would almost preclude that. He said his Clause was concerned with the nuisance caused to White residents by crowds in the streets, if any white Church became "a magnet for attracting Natives to its vicinity."

In a later letter Dr. Verwoerd patiently explained that "Natives are by nature gregarious unnecessarily demonstrative and loud in conversation and easily give offence." His clause, therefore, dealt with a "social situation, not a religious one" and was designed to assure whites the "ordinary comfort and convenience of their homes," as his Department had received "many complaints from Europeans in the vicinity of or along the route to such premises."

If this alone had been Dr. Verwoerd's case, it might have been possible to believe, as a Port Elizabeth minister of religion has been able to convince himself, that the Clause did in fact deal with some problem *outside* church buildings. And the argument could then have been confined to the questions of whether such problems in fact existed (no satisfactory evidence has even been advanced by Government spokesmen throughout the long debate) whether the existing law needed amendment and whether the Clause was the best way of doing it.

Unfortunately for the Minister, both in his own correspondence with the Presbyterians, in his speeches and in those of other Government spokesmen, it has been made abundantly clear that the real cause of offence in Nationalist eyes has occurred, or is thought likely to occur, *inside* the Churches. In his letter of June 13 to the Presbyterians the Minister described situations not adequately covered by existing legislation. "One would be where organised groups *under the guise of worship* set out Sunday after Sunday to demonstrate their political aims *viz.* an integrated or mixed society." Quite clearly these "groups" could not demonstrate "integrated society under

the guise of worship" in the streets. They would do it, if they did it at all, *inside* the churches. The Union's High Commissioner later wrote to the "Times," "for the benefit of those who respect factual accuracy," that the A.N.C. had been staging such demonstrations for a number of years, particularly in Anglican churches. When challenged by Anglican and other leaders, Dr. Holloway was, however, unable to substantiate one concrete instance.

By
C. W. M. GELL

The matter is further clarified if we turn back to the introduction of the Clause in February. In its original form the Clause forbade anyone from conducting a "church, school, hospital, club or other institution or place of entertainment to which a Native is admitted", except under permit from the Minister. When Christian protests first reached Dr. Verwoerd, he explained that the Clause was necessary to "combat certain malpractices and the use of religion as a cloak for propaganda." Even under existing legislation, he said, the Minister was obliged to "supervise" services for Natives in 'white areas' and there was a law in force in locations "countering propaganda under the cloak of religion." But "if there was an open door for Natives in churches in White areas, location churches could be emptied in possible attempts to undermine the national interest."

It is thus quite clear that, from the first and still in his letter of June 13 to the Presbyterians, the Minister has been greatly concerned with what happens *inside* the Churches. When it is further realised that the Church Clause is merely one small part of the Native Laws Amendment Act whose main and stated purpose was to limit contacts between Europeans and Africans to the minimum, the conclusion becomes inescapable that it is one more, and perhaps the most objectionable, step on the road to "social apartheid."

The Clause was primarily intended to curtail "religious integration" at services in those

English-speaking churches which permit or encourage mixed worship. Even on March 21 the Minister in his second reading speech said "it meant, in the first place, the maintenance of the principle of segregation." Not until April 1 was the "nuisance" argument introduced, by which time the full extent of Church opposition in this country and abroad, as well as within the D.R.C. itself, had at last convinced Dr. Verwoerd that this time he had really overstepped the mark. And it should be emphasised that one part of the twice amended Clause still empowers the Minister to control situations "where the numbers in which Natives attend church is considered undesirable."

Only the extraordinarily gullible will continue to accept the

"nuisance" argument at its face value, even if it were (as is widely disputed) valid in its own right.

Teachers Unity South Of Sahara

A NUCLEUS of what one day may grow into an organisation of teachers in countries South of Sahara was born on the high seas abroad 'Kampala' when about 25 Asian teachers going on holidays to India from South, Central and East Africa held a friendly gathering with the object of acquainting themselves with one another and learn from each other of the educational set-up in the three countries.

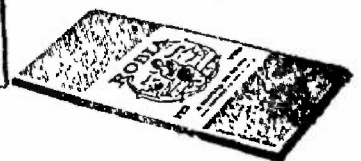
The gathering was organised by Mr. P. S. Joshi, the well known Indian leader in South Africa who had been in the teaching profession in the Union for the last 37 years.

Beauty
in
colours
and
weaves
in

ROBIA Fabrics
by
TOOTAL

Beautiful ROBIA Fabrics by TOOTAL are yours in plain or woven colours and in fancy weaves. ROBIA looks and feels as soft as a breeze, yet it washes and wears without losing that fresh and new look. It drapes to perfection. It's marked **TEBILIZED**—the mark of tested crease resistance; and it's available in 36" and 44"-45" — by the yard or in the famous Sari pack.

Make sure you see the names "Robia" or "a Tootal Product" stamped along the edge of the cloth. Like all Tootal Fabrics, it carries the Tootal guarantee of satisfaction.

TOOTAL BROADHURST LEE CO. LTD.; Box 2803, Jhb., Box 1534, Dbn., Box 580, CT

Apartheid In South Africa

I HAD the privilege last August (1953) of giving evidence at Geneva before the United Nations Commission on racial problems in South Africa. My authority for doing so was my own experience during many years there as an Englishman and a close colleague of Gandhi in his Indian passive resistance struggle against the prevalent anti-Indian laws. I pointed out that the doctrine of Apartheid, or racial segregation, postulating racial superiority and

and Indian Governments that, after the expiry of the indenture contracts, the labourers would be given their freedom and equal civil rights, including grants of land. These undertakings were only partially fulfilled, and the system was terminated, not by the Union Government but by the Government of India, because the Natal whites refused to grant the equal rights that had been claimed by Gandhi and the Indian community. To-day, the Indians, who form by far the greater proportion of the Asian peoples of the Union, are to the extent of some 90 per cent. of South African birth. It was Field-Marshal Smuts (when in opposition) who insisted that the "Uplift Clause" of the Capetown Agreement, negotiated by Dr. Malan himself with representatives of the Government of India and ratified by the Governments and Legislatures of both countries, had yet to be fulfilled, for its policy was "to give the Indian people of South Africa, our fellow-countrymen, a square deal—it can never be abrogated", because "Indians are our people, they belong here; they have no other country."

inferiority based on colour-differences, is no new one in that country. It was incorporated in the Fundamental Law (1887) of the South African Republic, which declared that "there shall be no equality between white and non-white, either in Church or State." Dr. Malan and his party are therefore not its originators. But they are its present extreme exponents in its logical consequences, and they base themselves upon a completely un-evidential interpretation of certain events recorded in Old Testament history, namely, that all non-whites are for ever condemned to serve the whites.

This racial Apartheid is not to be found in the early history of the Dutch immigrants to South Africa. They had not brought their women-folk with them, and they co-habited freely with the Africans of the country. It is said, on good authority, that very many Cape Dutch families have "coloured" blood, as a result of this inter-mingling, which was increased as a result of the later slavery which prevailed until it was terminated by the British, in 1833. When one speaks of "coloured" people in South Africa, it means people of mixed race—not the Africans—who number two for every five whites or so-called whites.

Just as the Dutch element of the white population suffers from the "hangover" from the old slave days, so the British of Natal labour under a similar "hangover" from the "indentured labour" days (from 1860 to 1911) when cheap semi-servile Indian labour was introduced into the colony to save the British planters from ruin. This was upon the explicit undertaking given to the British

with European sympathisers, a fundamental change in the Union's racial policy. It will take time and much suffering before a recognition of the principle racial equality, including equality of opportunity and of responsibility, becomes effective; but unless South Africa is to be the scene of tragedy and violence of world-wide consequences, increasing evidence of that recognition must be speedily sought. The white "herrenvolk" era must pass, if the Preamble and Article I of the Purposes and Principles of the Charter of the United Nations, accepted by South Africa, are to be fulfilled.

Whilst in their immediate context, the Group Areas Act and other measures devised by the Malan Government for increasing racial segregation and the subordination of the non-whites to the whites are of a domestic character, they cease to be solely of that nature when it is realised that they are based upon the primal doctrine of inherent racial superiority and inferiority, as between whites and non-whites, and that the non-whites must always serve but never compete on equal terms with the whites, for this immediately becomes the concern of the whole of Africa and of Asia.

I recall, many years ago, discussing with Gandhi, during the South African Indian campaign, the desirability or otherwise of including Africans. His reply was that he did not think that at that stage they were sufficiently politically conscious to play an effective part. Moreover, what the Indians gained in recognition of their own racial claims would be a gain for the Africans, too.

Since then, great changes have taken place in the Union. Today Indians, Coloureds, and Africans are working side by side and collaborating closely in their efforts to bring about

with European sympathisers, a fundamental change in the Union's racial policy. It will take time and much suffering before a recognition of the principle racial equality, including equality of opportunity and of responsibility, becomes effective; but unless South Africa is to be the scene of tragedy and

violence of world-wide consequences, increasing evidence of that recognition must be speedily sought. The white "herrenvolk" era must pass, if the Preamble and Article I of the Purposes and Principles of the Charter of the United Nations, accepted by South Africa, are to be fulfilled.

Kenya Journalist Awarded Indian University Bursary

Nairobi.

MR. E. D. JAKAYO, whom many people in Kenya know as the former editor of the Swahili paper "Jicho", has been awarded a Nagpur University bursary in India. In addition to his stipend, the university will also pay in part for the books bought by him.

Mr. Jakayo, who has also served on the editorial staff of the "Baraza" is now studying for a diploma in journalism at the Hislop College, affiliated to the university. His course finishes in April.

After passing his Cambridge School Certificate examination from the Alliance High School in 1948, Mr. Jakayo worked for some time as a voluntary teacher at an approved Sunday School. He then joined the

Meteorological Department and later the Community Development Department in Mombasa. He never gave up his projects for higher education, however, and in 1955 obtained admission in the Delhi University. Unfortunately his plans could not materialise on account of financial difficulties.

His present visit to India was made possible by a grant of Sh. 1,000 by the African District Council of Nyanza.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1654.

FOR
RUBBER STAMPS
AND
PRINTING
CONTACT
STANDARD
PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN.

PHONE 61006
P.O. BOX 1782

TELEGRAPHIC ADDRESS
"QUICKPRINT"
ESTABLISHED 1927.

"Typhlography" Opens Up New Worlds For The Blind

By N. SEMEVSKI
Teacher at a Moscow School
for Blind Children

"IS that what an arrow is like? I must say it's a surprise. I'd always imagined an arrow as a sort of elongated ball. As for animals' horns, well, up to now, I'd pictured them as small flat plates."

This conversation does not make sense unless you know that the speaker, Natalya X..., is a blind girl. A former student of the school for blind children in Moscow, now a research worker in a science laboratory, Natalya has learnt to draw only recently, and through drawing she has become familiar with the shape of such things as arrows and animals' horns.

Teaching sightless children the general subjects of the school curriculum began about 160 years ago but, up to now, two subjects have been lacking in the syllabuses of the special schools for the blind—drawing and design—for up to quite recently it was practically impossible for a sightless person to gauge the shape of a three-dimensional object from its image on a flat surface.

Yet the blind are probably in greater need of sketches or diagrams than those who see. Deprived of the visual impressions which continually enrich our knowledge of the world around us, the need sketches to help them correct their impressions regarding the shape of an object and its relation to other objects in space.

"Deciphering" Drawings

Many attempts have been made over a number of years to develop apparatus and methods which would enable the sightless to learn drawing and design. Nowadays, in our special schools, the children use a portable apparatus with which they draw on plasticine or paper. The hollow lines they trace appear in relief on the other side of the block and a direct photographic print of the drawing is automatically obtained on the sensitized paper placed underneath. The child can correct his drawing as he goes along, so that the apparatus is to the blind boy and girl what pencil, paper and eraser are to the sighted.

This apparatus is used in teaching a new subject which, since 1956, has been introduced into the curriculum of all schools for the blind in Russia. It is called "typhlography" and

is designed to teach the sightless student such skills as drawing, geometrical diagrams and projections, industrial design and clay modelling. The system is based on G. Monge's method of orthogonal projections.

Through typhlography the blind student not only learns how to depict the volume of an object on a flat surface, but also how to "decipher" industrial designs, drawings in general and all other kinds of graphic images. (The course in industrial design, in particular, is almost identical in content to the syllabus of ordinary schools). The system also aims at developing the child's aesthetic sense.

In the more advanced classes, students are given a short course on the history of art in addition to studying industrial design and the essentials of modelling.

Learning to decipher images helps the child to acquire a clear notion of the shape and main features of many formerly unfamiliar objects which can be useful in his daily life, or which he has learned about through books. In this sense, also, typhlography plays a vital role since it enriches the sightless child's knowledge of the world around him.

This is achieved almost without resorting to the use of models and plaster casts which are often costly and difficult to handle. Not only that, but experience has proved that blind students find it easier to gauge the shape and structure of certain objects—such as planes, boats or architectural structures—through relief drawings.

Their skill in handling these drawings enables them to make a wide use of the illustrations in their textbooks, starting from simple reading primers and eventually broadening out to include nearly all the subjects in the secondary and higher school curricula.

And the blind children's own drawings have helped their teachers to understand how the sightless imagine this or that object and to correct

their impressions whenever necessary.

The Concrete Meaning Of Words

There is no need to be a specialist to realise the terrible limitations imposed on a blind person in terms of concrete knowledge and the tremendous number of words which really mean nothing to him.

The key-note of typhlography is that no word should be taught without at the same time imparting concrete understanding of that word, and it is along these lines that this new teaching system is developing.

In this short article it is not possible to describe all the long-term benefits of typhlography as a means of helping the sightless to undertake creative work alongside their more fortunate fellows, and participate more fully in the cultural of the community. But the following paragraph from a letter of one of our

former students, I. Proskuria, Kov, who holds the important diploma of "candidate" in physico-mathematical sciences and is now a reader at Moscow State University provides, I think, a fitting conclusion:

"As a mathematician and a former student of the school where typhlography was developed, I believe that the exhibition of work by the students which was held on March 3, 1958, is an event of exceptional importance. For the first time since the birth of typhlography sightless persons have demonstrated to the world at large their capacity for applying the methods and techniques of graphic design. It is difficult in fact to overestimate the importance of this event. In years to come it will be hard to point to a single field in which the blind are active—either in teaching, science or in industry—where typhlography will not find a useful application." (UNESCO).

"Dubious Tactics" Against Kerala Ministers

MR. E. M. S. NAMBOODIRIPAD, Chief Minister of Kerala challenged Congressmen "anywhere in India" to form a Government in Kerala with or without support of the other opposition parties and run the administration.

The Kerala Chief Minister complains of "black flag" demonstrations against the Ministers of the Kerala Government, which, he said, were being organised as a "regular practice" in the last four months by the Congress, the Praja-Socialist and the Muslim League. "Nowhere else in India, had the opposition indulged in such tactics," he claimed.

Such dubious tactics, Mr. Namboodiripad, said, would not help the Congress and the other opposition parties in Kerala to overthrow the Government.

Mr. Namboodiripad was addressing a public meeting organised by the Communist Party at Shivaji Park, Bom-

bay.

Mr. Namboodiripad devoted the major portion of his speech to the "undemocratic" role of the opposition parties in Kerala.

He accused the Kerala Praja-Socialist Party of following a "dog in the manger policy" which, he thought, was at variance with that followed by its units in other States.

Addressing a few "frank questions" to the Congress and seeking an "honest reply", Mr. Namboodiripad asked: "Do you want President's rule in Kerala, or do you seriously think of forming a Government?" In either case "you are living in a fool's paradise," he commented.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

INDIAN ENVOY DISCUSSES AID WITH AMERICA

THE Indian Ambassador, Mr. G. L. Mehta, conferred at the State Department early this month with the Under-Secretary of State, Mr. Herter, and other officials on the U.S. Assistance programme for India.

After two separate meetings lasting a total of ninety minutes, Mr. Mehta said that it was his impression that the United States would reach a decision by mid-January. He did not estimate the amount of aid to be provided. However, informed diplomatic sources now feel that the assistance will amount to considerably more than 300 million dollars.

After his 30-minute talk with Mr. Herter, Mr. Mehta conferred with Mr. William Rountree, Assistant Secretary of State for South Asia and the Middle East.

Food Shortage In Pakistan

Famine conditions prevailed in many parts of the frontier region of West Pakistan, according to leaders of the areas.

Mr. Azzab Sikander Khan, Acting President of the Frontier National Awami Party, expressed "grave fears" that there would be food riots and starvation deaths in Hazara districts, Chitral State, and adjacent tribal areas.

He said that he had received information that increasing rents and early snowfall had caused serious damage to the wheat, maize and rice crops in those areas.

Meanwhile over 50,000 persons here have signed a petition demanding a drastic cut in prices of the essential commodities.

Bid To Silence Critics

The Pakistani Government is alleged to have placed Rs. 50 lakhs at the disposal of Sardar Mohamed Ibrahim, of occupied Kashmir, to silence popular opposition to the Mangla Dam project, work on which has been already started with the help of English and American firms.

Out of this secret fund, Sardar Ibrahim has fixed a monthly "hush" money for all vocal opponents of the project and thus bought them over.

According to Pakistani newspapers published in Sialkot and Rawalpindi, Sardar Ibrahim is using this fund to entrench himself in power.

The Mangla Dam, when complete, will submerge one hundred and twenty villages and uproot more than 100,000 people. It is primarily meant to benefit Pakistan.

Sheik Abdullah To Be Freed This Month

The Prime Minister of Kashmir, Bakshi Gulam Mohamed, declared that the former premier, Sheik Mohammed Abdullah, would be released within the month of January and that no restrictions would be placed on him in regard to addressing public meetings or any other lawful activities.

Bakshi Gulam Mohammed told a press conference that he had no major difference with Sheik Abdullah except on the fundamental issue of the irrevocable and inviolable accession of Kashmir to India.

The Premier gave the warning that he would not tolerate any disturbance or disorder in the State. Any illegal activity or incitement to violence would be firmly dealt with.

Replying to a question he said: "If Sheik Abdullah has changed his views in the light of the events of the last four and a half years, and he stands by his original commitments on Kashmir's accession to India, then there is no difference between the National Conference and him."

Sheik Abdullah has been in detention since his deposition by the Sadr-e-Riyasat, Yuvraj Singh, on August 9, 1952.

Jinnah's Picture On Rs. 100 Note

The portrait of Mohamed Ali Jinnah, on the new hundred rupee currency notes issued by the State Bank of Pakistan has raised a storm of protest in Karachi on the ground that portrait printing smacked of idolatry and was repugnant to the spirit of Islam.

Several protest letters have appeared in Karachi newspapers.

The State Bank issued these notes on December 25 last, on the occasion of the 82nd birth anniversary of the founder of Pakistan.

The protesters, mostly orthodox religious leaders, have demanded that the notes be withdrawn forthwith from circulation. Prominent among them is Maulana Ehtishamul Haq Thany, a well-known Islamic scholar, who said Islamic ideals for the enforcement of which Pakistan was created have remained ignored in the country for full ten years.

"The result is utter confusion within and loss of prestige abroad. Treading the same path even now would amount to leading the country to a hasty doom," he said.

Pakistani Claims From India

The Pakistani Minister of State for Finance, Mr. A. K. Das, claimed in the National Assembly that the Government of India owed Rs. 2,64,000 in respect of claims of East Pakistanis whose properties were requisitioned under the defence of India rules during the second world war.

Mr. K. Das was replying to Mr. K. Burman (Congress) who had sought information on the payments so far made towards meeting these claims, said that the Government of India had rejected 95 per cent of these claims on the grounds that the liabilities rested with the Pakistani Government.

Mr. Das said that the Pakistani Government held the contrary view. The properties were requisitioned before August, 1947, and were a liability of the Government of India, he averred.

He informed the House that payments had already commenced in Dacca district and would shortly begin in other districts.

Smuggled Indian Currency Seized

The Karachi police recently reported having seized smuggled Indian currency of the value of Rs. 168,000 from a person described as Yakub Mohammed in Karachi.

The police gave out the story that on information they chased an autoriksha carrying Yakub and another and caught Yakub with the currency. The other person is reported to have escaped. Three others are also stated to be wanted by the police.

Indian currency, it is stated, was recently smuggled from India through the Hawalpur border.

The police claimed to have prior information of smuggling of currency through the Bahawalpur border for quite some time. They also suspect that gold smuggling was also involved in the currency smuggling racket.

Imposition Of Hindi

Nine writers of West Bengal, including Mr. Tarashankar Bannerjee, Narendra Dev, and Mr. Buddhadeva Bose, in a joint statement called upon the people of the State to resist the forcible imposition of Hindi:

They said, "This is a matter of utmost importance. If we fail to act at this moment, it may mark the historic beginning of a great decline of the cultural and political position of the non-Hindi speaking people in India."

They expressed the hope that people would act "before it is too late."

South Africa Mochi Mahasabha

EDUCATIONAL TRUST

Applications are hereby invited from students residing in the Union of South Africa and the Rhodesias who are in need of financial assistance by means of loans to proceed with their post-Matric studies.

Applications must reach the Secretary not later than the 31st January 1958.

Application forms may be obtained by request from the Secretary.

U. RANCHHOD,
Secretary,
29 Walmer Road,
Port Elizabeth.

Phone 34-1349

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

India's Foreign Policy Based On Desire For World Peace

(Continued from front page)

emigrants. Even in their case, we have advised and indeed insisted upon their assimilation with their new countrymen. Through periods of divisions, conflicts and internecine wars, we have endeavoured to create unity out of a diversity of races, religions and languages.

In spite of the wishful prophecies of some people that we would disintegrate and that chaos would follow the withdrawal of British rule, we have not only maintained ourselves but have progressed and prospered in our new-found freedom. Our struggle for independence was born out of a desire for both individual liberty and social justice, and for independence, political and economic, from external control.

One Man

Thanks to one man, we learnt in that struggle that force was in essence a weapon only of the weak and that the peaceful will and determination of a united people could move empires where force might fail. From the same man we learnt, as a nation, that fear could cripple the conscience and should therefore be discarded. History has yet to do full justice to his contribution to the ideas and ideals which shape our attitudes as a people and to the world's thinking on issues of peace.

Those, in a nutshell, are the principles which guide us. Our main concern is naturally with our own country and the problems which confront us here, but one cannot live in isolation and relationships have to be maintained with the world. In many ways our very emergence as an independent nation, not to speak of our geographical position, has forced a certain degree of pre-occupation with foreign affairs, and that emergence coincided also with a grave moment in the world's history.

Desire

The desire inspires all peoples that there should be peace and security in the world and it may be presumed that all states, great and small, are striving to achieve that end. The grim realities of warfare, as now known and understood, have strengthened that common people's resolve.

There is however considerable difference of opinion between some others and us regarding the approach that is necessary and methods that should be adopted for the promotion of peace. We have expressed ourselves strongly in favour of a peaceful approach and peaceful methods; we have unequivocally opposed the military pacts and armies and bases in foreign countries, whoever may establish them.

(To be continued)

the face for democracy. They will expect democrats from the White side to take a convincingly firm stand against apartheid. They will expect the Churches to rally; they will expect the Archbishops to pledge themselves to go to gaol against Passes for women, in exactly the way that they threatened to do when the Church Clause of the Native Laws Amendment Act came up for discussion. There is no point in the White democrats rallying to defend White universities when the front line is to defend the rights of the individual, regardless of his race. In like manner, there is no point in the Church defending the principle of the freedom of worship only when the danger arises that the Bishops might have depleted flocks and reduced subscriptions.

And how does America come in all this? Let America know quite frankly that no matter what Strijdom and Verwoerd do, the goal is in sight when we shall have an African Prime Minister in this country. Growing numbers of Africans begin to doubt now that America's intentions are really peaceful in the world. We wait to be convinced that America is our friend and the best friend is he who comes to your side in the hour of greatest need.

No Isolation

In the meantime it will do the African here a lot of good if he sees his problems from the perspective of what is going on in

the rest of the continent. We should not isolate ourselves from the rest of Africa, particularly against the failure of the partnership experiment in the Federation.

Book To Help Crippled Orphans

CRIPPLED orphans in Haiti deaf mutes in Indonesia and homeless boys from the slums of Lima, Peru, are among the children who have been helped by the United Nations Women's Guild in New York through the sales of "Ride with the Sun", an anthology of folk tales from member countries of the United Nations.

The book, whose stories are arranged to "ride with the sun" from East to West around the world, was first published under the sponsorship of the Guild in New York in 1955. Royalties amounting to \$2,300 from the first year's sales were given to children's charities.

An edition has since been published in the United Kingdom and a French version in France; German and Indonesian versions are in preparation.

"Ride with the Sun" is one of many projects through which the United Nations Women's Guild helped children around the world. (UNESCO).

Africans And The Cairo Conference

(Continued from page 16)

Foolish

To tell the Africans of Northern Rhodesia and Nyasaland to continue to back the Federation is foolish in the extreme. Salvation for them now lies strictly in the Ghana road. The Whites missed a golden opportunity. Well, that is their own affair.

In South Africa the bulk of the African people are still committed to the ideal of a common society based on universal adult suffrage on a common roll. But already, voices are being raised, demanding that Africa should be for the Africans. Against the background of the Cairo conference and its implied promise of arms; against the background also, of the failure of

the Whites to give proof of their sincerity when they talk of partnership in the Federation, these voices will be raised with increasing strength.

The problem these will all raise are well-known. They will merely sharpen the challenge the man of colour presents before the European. On how White democrats internally react to this challenge and on what the Free World does depends the final attitude of the African to the concept of a common society.

Slap In Face

Most Africans believe that apartheid will win in the coming general elections. This will once more be a White slap in

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Are You a subscriber of
"OPINION"
If not, Why not?

The Famous Rama Flute Harmoniums

Best Made in India for Quawalie Bhajanic
Singer and Bands

NOW ON FOR SALE

Popular size sweet tone, very attractive, complete with case	18	10	0
Standard size Base and Male, very attractive, complete with case	28	10	0
Portable Travelling Style Baja Good for Out-door Party	25	10	0
Coupler Style Loud and Sweet Sound Mohaniton	38	10	0
Leg Press full size complete with extra Swar Bands	48	10	0
Clarinet B/L, just right instrument Indian Bands	18	10	0
Dhil Rabba "The Leader Musical Instruments"	8	10	0
Thubla & Doogi Set to keep in without Thal music sets	8	10	0
Dholak finest of all instruments of Thal (full size)	8	10	0
Tamborne (Kanjari) full size with Ginglee Belle	1	5	0
Mouth Organs of all kinds 4/6, 6/-, 7/-, 9/6, & 11/6 each.			
Flute Straight & Side Blowing 2/6, 4/6, 5/6, 17/6, 25/- each			

LATEST RECORDS—Try Us First. We carry largest variety stock. We repair also all kinds of musical instruments. For terms apply:

Sole Distributors for Union of South Africa:

D. ROOPANAND BROS.

(Established 1932)

Music Saloon and Booksellers.

85 Victoria Street, Durban.

Phone 20707.

P. O. Box 2524.

If you have liked this issue of "Opinion"—the Way of Gandhi—why not send us this subscription form and so enable us to supply you further issues of the journal without a break...

SUBSCRIPTION ORDER

Please send me a year's issues of "Opinion"

Name

Address

I am enclosing the subscription amount (Half Year within the Union 15/6; elsewhere 18/6 by

Date Signature

GIFT SUBSCRIPTIONS ORDER

Please send a Half Year's issues of "Opinion" to my following friends, superscribing the copies as under:

"This copy is a gift from

1 Name

Address

2 Name

Address

3 Name

Address

I am enclosing the subscription amounts by

Date Signature

"OPINION"

c/o Indian Opinion,
P. Bag, DURBAN.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

**NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF
AUSTRALASIA LTD.**

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

**A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES**

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

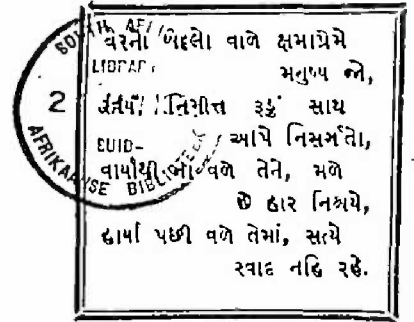
Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

ઈન્ડિયન

ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે રાજે ૧૯૦૩માં સ્થપાયું. શ્રુતપૂર્વે તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

પુસ્તક પદ મુ—અંક ૨ તા. ૧૭ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૭. છુટક નકલ પે. ૪

હિંદની પરદેશ નીતી દુનીયાની શાંતી પર રચાઈ છે (અલી યાવર જંગ)

અને આપણી ઇતિહાસ અને મર્ષાદાની પરંપરાએ કાયમ છે. એક વિરોધીએ કહ્યું હતું કે, નેઓ ઇતિહાસ લખે છે તેઓ જ ઇતિહાસ રચે છે. પણ સાચુ એ છે કે વર્ગીયી નેઓ જીવે છે તેઓ જ ગુન ધરાવે છે. આપણા પરંપરાના વારસાથી આપણે શું શીખ્યા?

ચ દા ઇ ઓ

આપણી જુઓએ ઘણી ચડાઇઓને સામનો કરી ઘણુ બોગવ્યું છે, આપણી આપસ આપસની લડાઇઓ અને તરડાને પરીણામે મોટા ભાગની ચડાઇઓ સફળ થઇ, પણ અંતે આપણે યા તે ચડાઇ ખોરાને તેમના અને આપણા વિચારોને સમાસ કરી સમીકરણ કયું છે અથવા તેમ ન કરી શકાયુ ત્યાં તેમને બહાર કાઢી જતા કર્યા છે. આપણો કીનારો મુકી આપણે બહારની કોઇપણ જુઓ પર ચડાઇ નથી કરી, કીનારો મુકી આપણે ખીલ દેશોમાં શાંતીથી વસવા માટે જ (અનુસંધાન માટે જુઓ પાના ૧૨)

જાન્યુઆરી ૨૬મી હિંદનો ટમો પ્રબલસત્તાક દીન છે. આ દરમીયાનમાં હિંદિ દુનીયાની શાંતી માટે ઘણુ કાર્ય કર્યું છે. આથી હિંદની પરદેશ નીતીને ખાસ મહત્વ આપવામાં આવે છે. નહેરૂ સરકારની આ નીતીની સમાલોચનાના લેખનો પહેલો હસ્તો અમે અત્રે આપીએ છે.

ન્યુયોર્ક, લંડન, ફેરો કે ખીને ગમે ત્યાં પણ જે કોઇ મળે છે તેઓ હિંદની પરદેશ નીતી, નહેરૂ અને આપણી આર્થિક તથા સામાજિક પ્રગતિ માટે પુછે છે. હું એવાઓની વાતો કરું છું કે નેઓ પ્રશંસકો હોય યા ટીકા કરનારા હોય પણ વર્તમાન પત્રો વાંચતા હોય અને કાંઈક માહીતી ધરાવતા હોય. આમાંજિવા ફેટલાક છે કે નેઓ આપણી પરદેશ નીતી બરાબર નથી સમજી શકતા, અને ખીલ ફેટલાક કે નેઓ સમજે છે પણ આપણી સાથે સહમત નથી થતાં. અને ખીલ એવા છે, જે આપણી નીતીને સમજે છે, અને પસંદ કરે છે. પરદેશ નીતી તથા શુદ્ધનીતી બન્ને સંબંધિત જ હોવી જોઈએ. એમા ફરક એટલો જ હોવો જોઈએ કે જે નીતીઓને અમલમાં મુકવા ના રચાનો જુદા હોય. એક દેશ શુદ્ધ નીતી માટે અમુક સિદ્ધાંતો રાખે અને પરદેશ નીતી માટે અમુક સિદ્ધાંત રાખે એ અકુદરતી અને અયોગ્ય બધાય. ફેટલાક દેશોમાં આનું નથી બન્યું એમ નથી પણ આ રીત વિનાશ અને સંકટમાં દેસને મુકી દે છે.

વિરોધ હમેશા રહ્યા છે. દશ વર્ષ થયા આપણે ખીલ આઝાદ દેશો સાથે સંબંધાયા છીએ, તે છતાં અમારે ખાત્રી એવી આપવાની જરૂર નથી કે અમે હજી ઘણા તરફ નથી. નેઓએ આપણે આજ સુધી બંધનમાં રાખ્યા હતા તેમની અને ખીજની પાસેથી આપણે ઘણુ શિખવાતું છે. અને આપણી મૈત્રી એજ આપણા વિનયનો જવાબ છે. પણ આપણા મુળ હિંડા છે

આ પરદેશ નીતી પાછળ ખાસ ફેટલીક મહત્વાકાંક્ષાઓ રહી છે. અને પુરાણ કાળની રાષ્ટ્રની પ્રાણુલીકાઓને લીધેજ કદાચ તે સૌથી વધારે ઘડાઇ છે. આ મહત્વાકાંક્ષાઓ ઇતિહાસ અને પુરાણકાળની સ્વીતી તથા એક દેશના લોહો અને એમના આદર્શોથી ઘડાએલી છે અને આપણા વડા પ્રધાને કહ્યું છે તે પ્રમાણે આજ આદર્શોથી લોહો ઘડાયા છે અને ઘડશે.

આટલી બહાલીએ થવા છતાં ક્રાંસની પરદેશ નીતી એમની એમ રહી છે એ નીંધ એને ઘણી નવાઇ લાગી. અને આના જવાબમાં ફેન્ચે એન્ડો જરમન નેવલ અગ્રીમેન્ટને ધ્યાનમાં રાખતા કહ્યું હતું કે, એને નવાઇ લાગતી હતી કે, સરકારની ઘણી ઓછી ફેર બહાલીથી ધીરે ધીરે એની પરદેશનીતી ફેટલીએ વાર બહાલી નાખે છે.

આનું બાગ્યેજ અને છે. જે દેશો માં શાહિવાદી પરંપરા ચાલતી આવી હોય, એ પરંપરા, શાહિવાદ સુધી જ ચાલી શકે અને ફેરફારો ન સ્વીકારે એવા લોહો કદાચ જુનવાણી માર્ગે જાય અને નવા જમાના સાથે ચાલવા ન ઇચ્છે.

સારે નથીએ આવી શાહીવાદી પરંપરા આપણી નથી. ખીજ આજુથી જો કે જે શાહિવાદ આપણા પર બાદવામાં આવ્યો હતો અને આપણે હમેશા તેનો સામનો કર્યો છે. અને એની સામે આપણો સખત

એક દિવસમાં નથી બની

આપણીથી પરદેશ નીતી એક દિવસ માં નથી ઘડાઇ, ન તો બાપજોથી, અને બોલન સમારંભોમાં એ ઘડાઇ છે એ એક પુરાતન પ્રાણુલીકા છે, અને રાષ્ટ્રીય વ્યક્તિત્વની મહેર, સત્તાધીશો ની બહાલી છતાં કાયમ છે. જે વિશ્વ યુદ્ધના માળા દરમીયાન એમ કહેવાય છે કે એક અંજ ને એક ફેન્ચ માણસને જણાવ્યું હતું કે સરકારની

નહેરૂનો એક પત્ર

આ પછા વડા પ્રધાન નહેરૂ પોતાના યુરસા માટે ઘણા પ્રખ્યાત છે. તેઓએ પોતાના યુરસા માટે એક મિત્રને લખેલા પત્ર નો મોડેક ભાગ અત્રે આપીએ છીએ. આ પત્ર ૧૯૨૪માં લખાયો હતો.

“ઠીક ત્યારે તમે ફેટલાક મોઠાએ બાપુપર અધિકાર મેળવી લીધો છે, અને ખીલએને દુર રાખ્યા છે. બાપુ માટે આ સંજ છે અને મને આશા છે કે તમારી ઇચ્છાને માન અપારો. પરંતુ ફેટલાક અબાગીઓ તો દુરથી તેમની ઝાંખી કરીને પણ ખુરા થયા હોત. ખાસ કરીને જ્યારે ડેમોક્રિસપસની તલવાર એમને ધમકાવવા અને તેમને હમેશા શાંત અને સુરત દુનીયાની યાદ અપાવવા તકવાર રહે છે. ઘણા કાર્યો અને ફેટલીએ ચીંતાઓએ અને પહેલા કરતાં પણ કાંઈક વધારે ચીઠીયો અને કોંધી કરી મુક્યો છે, અને બાપુની મુલાકાત મારે માટે યોગ્ય યજ શકે છે. આને જે પરીસ્થીતી છે તે જોતા હાલમાં તેમની મુલાકાત થવી અસકય જણાય છે.

તમે તાજુજ થશો કે, હું કહી વાતો માટે લખી રહ્યો છું. સાચું તો એ છે કે, મેં જેલ જવા માટે ખુબ પ્રયત્ન કર્યો છે. મેં એક નાના-મોટા વિરોધમાં ભાગ લીધો છે, અને પૂર્ણ આશા રાખી હતી કે મને જેલમાં પુરવામાં આવે નેથી મારો કોંધી રખાવ શાંત થઇ જાય. પણ હાલ બધુ જોતા બહુ આશા નથી પણ દેશ દરમ્યાન અહીંથી છુટી શકાય તેમ પણ નથી.”

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૭ જાન્યુવારી, ૧૯૫૭.

સ્વતંત્ર સમાજમાં શિક્ષણની સ્વતંત્રતા

ઇલાચદી યુનીવર્સિટીઓના ધારામાં તપાસ કરવા જે કમીશન હાલ બેઠું છે એની સામે એવી ભુખાનીઓ આપવા માં આવી છે કે, “યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સમાં લોકોની ઇચ્છા વિરુદ્ધ લેગી યુનીવર્સિટીઓ, ચોજવામાં આવી હતી, અને એ વખતે કોઇએ એવા વિરોધ નહતો કર્યો કે, ત્યાંની લઘુમતીને શિક્ષણમાં સ્વતંત્રતા નથી મળતી.” આ ઉપર વિચાર કરવાની ઘણી જરૂર છે.

સૌથી પ્રથમ એમ કહેવું નેઇએ કે આ દાખલો, આપણે લાગુ પડતો નથી. અમેરીકામાં ત્યાંની સરકારે તથા ત્યાંની બહુ મતીની ઇચ્છાથી લેગી યુનીવર્સિટીઓ રચી હતી. એટલે કે જે લોકોએ આનો વિરોધ કર્યો હતો તેઓ, સરકારના કાયદાનો તથા બહુમતીનો વિરોધ કરી રહ્યા હતાં. તેમ છતાં સ્વતંત્ર સમાજમાં યુનીવર્સિટીને એટલો હક જરૂર હોય છે, કે તે કોણે દાખલ કરે અને કોણે નહિ. આથી દક્ષિણ આફ્રિકાની યુનીવર્સિટીઓ પોતાના દરવાજા, કોણે માટે ખુલ્લા રાખશે અને કોણે માટે નહીં એ જો તે નક્કી કરે તો એ બીન-કાયદેસર અથવા અન્યાયી ન ગણાય. પણ જો સરકાર યુનીવર્સિટીઓને જણાવે કે તેને કોણે દાખલ કરવા અને કોણે ન દાખલ કરવા તો એવા બંધનોથી શીક્ષણની સ્વતંત્રતા રૂપાય છે.

આ દેશમાં યુનીવર્સિટીઓને કબજે સરકારે લેવાનો નિર્ણય કર્યો એનો વિરોધ અમે, આ છેલ્લા સુદાસર કરીએ છીએ. અમે માનીએ છીએ કે, એક વસ્તુ સ્પષ્ટ થવી જોઇએ અને એ એ કે, આપણા આ લેગા સમાજમાં યુનીવર્સિટીને સ્વતંત્રતા હોય તો, ફક્ત ગોરાઓની અથવા ફક્ત બીન-ગોરાઓની યા ત્રીજા યુની-

વર્સિટીઓ ન મળી શકે - એમ નથી. વગર કાયદે પણ પ્રત્યેક યુનીવર્સિટીઓ પોત પોતાનું સ્થાન જાળવી શકશે અને ત્રણે યુનીવર્સિટીઓ સાથે રહી શકશે. અને તેથી સમાજના કોઇપણ વર્ગને મુશ્કેલી નહીં પહોંચે.

સરકારની ઇચ્છા છે કે સત્તા ધીરો યુનીવર્સિટીઓને કહે કે તેઓ કોણે સ્વીકારે અને કોણે ન સ્વીકારે આ અન્યાયી વાત છે. કારણ કે તે, જે લોકો ઇલાચદા પછાતી વિરુદ્ધ છે, એમની ઉપર નેશનાલીસ્ટ યુનીવર્સિટીઓમાં જે નીતના લેદબાવો છે તેવા સુકવા માંગે છે. કદાચ આ નીતી વધુ આગળ જાય અને શેડેર-જેવી યુનીવર્સિટીઓ કે જેને, આફ્રીકન તથા ઇન્ડિયન વિદ્યાર્થીઓ માટે હિમેશા દરવાજા ખુલ્લા રાખ્યા છે, તેને પણ કદાચ બીન-ગોરાઓને સ્વિકારવાની બંધી કરે, આવાજ દાખલા ઓમાં સરકાર પોતાની હકની બહાર નીકળે છે, જ્યારે તે માણસ નો અંતરના અવાજને ઠાળવાને પ્રયત્ન કરે છે, અને નાગરીકે કેવા વિચાર ધરાવવા અને કેવા ધરાવવા એનો પણ કાયદા કરે છે. આનાથી સમાજમાં ગુચ્છવળો ઉભી થાય છે, તેથીજ આવે વખતે બધાએ, આદરોને માટે લડવું જોઈએ.

નેશનાલીસ્ટ સરકાર પોતાની હક ઉપર આવી પહોંચી છે; તે સમાજમાં સુખ અને શાંતી સ્થાપવા નથી ઇચ્છતી, પણ હાલ જે સમાજ છે, એમાં પણ ઉચલ પાથલ કરીને, તે જેમ ઇચ્છે, તેમ પછી બલે નાગરીકોની ઇચ્છા વિરુદ્ધ તે હોય છે તો સરકારના કદા પ્રમાણે વસ્તુ. જ્યારે એક સરકાર આટલી હક સુધી પહોંચી જાય ત્યારે, એના બંધારણમાં નીતી નથી રહેતી. આજે યુનીવર્સિટીના સવાલ ઉપર

સરકાર આ સ્થિતિએ પહોંચી ગઇ છે. ફક્ત કેપ, વીટવોટસરેન્ડ અને નાટાલ યુનીવર્સિટીઓમાં જે ચોટાક બીન-ગોરાઓને આજે દાખલ કરે છે એમની ઉપરજ નહીં પણ, જે સ્વતંત્રતા પશ્ચીમ માં; યુગેથી અપાઇ છે. એની

ઉપર પણ હુમલો કરવામાં આવશે. આ કારણથી જ સાંક્રા એ ઇલાચદી યુનીવર્સિટીઓની નીતીનો કમીશનમાં વિરોધ કર્યો છે. આજે સ્વતંત્રતા બધ માં છે, અને બધા પ્રત્યક્ષતાક વાદીઓની ફરજ છે કે તેઓ, એનો સામનો કરવા એકત્ર થાય.

મીસ એવલીન હરસીના માનમાં સ્વાગત નો મેળાવડો

સ્થળના અધિક આગળ પડતી યુવાનેએ સોમવાર તા. ૧૩મી ની જાન્યુઆરીની સાંજના કલમ લોટસ માં મીસ હરસીના માનમાં સ્વાગતનો એક નાનો મેળાવડો ગોઠવ્યો હતો. મીસ હરસીના જે એઓએ હોદમાં અમેરીકન એલ્યોની ઓશીસમાં નવ વરસ સુધી સામાજિક કામ કર્યું છે, તેઓ હવે દક્ષિણ આફ્રિકા યજ્ઞને અમેરીકા પાછા ફરી રહ્યા છે. મીસ હરસીએ લગભગ ૨૫-૩૦ વર્ષ સુધી સામાજિક ક્ષેત્રમાં કામ કર્યું છે. તેમાં ના ૨૫ વર્ષ ફક્ત અમેરીકામાં સામાજિક કામ કર્યું છે અને છેલ્લા બે વર્ષની શરૂવાતમાં યુરોપથી આવેલા શરણી-ઓમાં એમને ધણું કામ કર્યું હતું.

મીસ હરસી ૧૯૪૮માં હોદ થયા અને ત્યાં તેઓ અમેરીકન એલ્યોની ઓશીસમાં સામાજિક વિભાગના સહાયકાર તરીકે કામ કરે કર્યું હતું. હોદ માં તેઓ લગભગ ૭૦,૦૦૦ માઇલ કર્યા છે અને લગભગ બધા જમણાઓ તથા શહેરોમાં, પ્લેન, ટ્રેન મોટર બગદ માડી અથવા સાંક્રાને મળ્યા છે. મીસ હરસીએ, હોદના ગામડાઓની પરિસ્થિતિ અને સ્વતંત્રતા બાદ ત્યાંના સુધારા નજરે જોયા છે. અને નવા હોદ સામે જે સંકેટો આપ્યા હતા એનો સામનો નહર સરકારે કેવી રીતે કર્યો એ પણ જોયું હતું. સ્વાગત સમારંભમાં બાપણ કરતાં એમને કહ્યું હતું કે હોદ સામે સુખઅરો, કુકાળ, પુરા અને ધરતીકંપોના સંકેટો આપ્યા હતા પણ સરકારએ ઘણીજ સુધીધારીથી એનો સામનો કર્યો હતો.

બ્રીટિશ સરકારના રાજ્ય દરમિયાન હોદમાં રસ્તા તથા રેલવેની સમગ્ર ફક્ત મોટા શહેરો અને ખાસો વચ્ચે જ કરવામાં આવી હતી અને હોદના જનરો ગામડાઓમાં કચો રસ્તો મુકા ન હતો. આજે, હોદ લગભગ ૪૦ ટકાના ગામડાઓમાં રસ્તા કર્યા છે અને એના ધોરાકના સવાલનો

તથા બહુતરની સવાલનો પણ લગભગ ૪૦ ટકા નીકાલ કર્યો છે. મીસ હરસીએ હોદ ખારામાં ધણુજ સુદર બાપણ કર્યું હતું અને એમને પુછવા માં આવેલા સવાલોનો જવાબ બહુજ સારી રીતે આપ્યો હતો. આ સમારંભમાં લગભગ બધા કોમોની આગળ પડતી બંધતીઓ એ હાજરી આપી હતી.

મીસ હરસી આવતા અઠવાડીયામાં, “આફ્રિકન સન” નામની રટીમરમાં અમેરીકા તરફ રવાના થવાના છે. તેઓ તે દરમિયાન ઇસ્ટલંડન પોર્ટ, એલિઝાબેથ તથા કેપટાઉનના બંદરો ઉપર ઉતરશે. એમને આશા છે કે ત્યાંના હોદી જાઇ બહેનો, આ બહેનને મળવાનો મોઠો ભુકરો નહીં અને દક્ષિણ આફ્રિકાના મીડા રમરજો લાંબા બધા એવા એમને આવકાર આપશે.

મીસ હરસી શીનીક્સ સંસ્થાની મુલાકાતે આવ્યા હતાં. અને મીસીસ મણીલાલ અધી અને તેમના કુટુંબ સાથે જોજન કર્યું હતું.

મીસ હરસીને અમે સુદર વિદાય ઇચ્છીએ છીએ અને સફળ સફર ઇચ્છીએ છીએ.

અમેરીકાની હોદને મહત્ત્વ

હોદના અમેરીકાના હાઇ કમીશનર શ્રી. જી. એલ. ગ્રેટો એ ૩૦ મીનીટી સુધી અમેરીકાના સ્ટેટ્સ પોતાના મંત્રી સાથે વાતો કર્યા પછી જણાવ્યું હતું કે, અમેરીકા જાન્યુવારીની બીજા ત્રીજા અઠવાડીયા સુધીમાં હોદને સ્વદેશ આપવાનું જાહેર કરશે. તેઓ માને છે કે તેઓજામાં એજા ત્રીસ કરોડ ડોલર આપશે.

હિંદનું ચિત્ર જેવું મેં જોયું

એચ. એસ. એલ. ચોલાક

પાસ વર્ષ પહેલા લંડનમાં મેં મારી પહેલી શરૂવાત હોંદના વિચારો અને આદર્શોને જાણવાની કરી હતી. મારી ચા ચુરત જુદાસ હતા. તેઓએ મને મારા જન્મ દીનની એટ તરીકે, રમેશચંદ્ર દત્તાના સામાયિક અને મહા ભારતના અનુવાદો, ધમપદ, અને અદ્વૈત કાવ્ય "લાષ્ટ એક જોશીયા" આપ્યા હતાં. આ બનાવ હું દક્ષિણ આફ્રિકા ગયો અને ગાંધીજીને મળ્યો તે પહેલા બન્યો હતો. ત્યાર પછી તેમની સાથે મેં ગીતાના ભાષાંતરો વાંચ્યા હતાં. આ આધ્યાત્મિક દષ્ટી અને તરવરને મને જીવનમાં આવતો ઘણા કાવ્યાઓને સમજવાની અને વિચારવાની વિચાળ દ્રષ્ટી આપી હતી. આને પરીણામે જ રાજ્ય અંશકતું છુદ્દ બંધવાનના સમાગમથી યજ્ઞેહું અહીંસામય પરીવર્તન કે જે પછીથી ગાંધીજીનો સિદ્ધાંત થયો હતો અને

હડા અને હડાપણ બધાં વિચારો કરી શકે છે અને જેને નિરક્ષરતા, અથવા અજ્ઞાનતા કહેવામાં આવે છે તે બંને ના અર્થો જુદા થાય છે. ઉચ્ચ જ્ઞાન એ કોઈ પણ એક જ માતી કે જાતીને માટે નથી એ પણ હું મારા સંજ્ઞાતાના આ કાળમાં આ ભોળાના સમાગમથી શીખ્યો મારી હોંદની ખાનગી અને જલદેર મુલાકાતો દરમ્યાન હું ઘણા હોંદી કુટુંબોમાં રહ્યો છું. અને હું વાટ જોતું છું કે, આજાદ હોંદ પૂર્વ અને પશ્ચિમ વચ્ચેના રાષ્ટ્રોમાં મહાન ભામ ભળવી એક પુલકું કામ કરે. પરદેશ વસતા હોંદીઓમાં મને રસ હોવાથી, તે લોકોના દેશનો, વેપારનો રહેણીનો જીવન શીત રીવાજોનો, અને આર્થિક સ્થિતિનો મેં ઘણો અભ્યાસ કર્યો છે. અને હું માતું છું કે આ બધી અડચણો તેમના માર્ગમાં હોવા

દરમ્યાન તેમના સહવાસનો અમારા કુટુંબને લાભ મળ્યો હતો તેઓ હોંદને બાંધવામાં ઘણો ભામ ભળવે છે તે જોઈ મને આનંદ થયો. બીજા એક દરક મારા ધ્યાનમાં આવ્યો તે હોંદ-શ્રિલંકા સંબંધને કે હમેશા માન્ય હતું કે એક વાર રાજકીય દાખ હડાતી લેવામાં આવશે પછી આ બે પ્રાંત પાસે આવશે અને વધુ એક બીજાને સમજશે અને એક બીજાના સહયોગનો પ્રભાવ પડશે. મને ખાતરી છે કે વરસો જતાં જશે તેમ પ્રત્યેક માનતો થશે કે તેને કેટલું શીખવાતું છે અને બીજાની કીમત સમજશે. આધ્યાત્મિક અને ધાર્મિક શક્તિ પણ થશે. બ્યારે હોંદ પ્રાંતસત્તાક રાજ્ય રચાયું અને બધી જાતના જાતીય

બેદબાવ દુર ક્યો ત્યારે ઓડીશ લેવો હોંદના બાની માટે ઘણીજ મોટી આશાઓ સેવે છે. એમની પહેલી સુંદણી સંજ્ઞા યજ્ઞ અને દગ્ગરો વિધનો હોવા છતાં એમની સરકાર તપરમ શક્તિ છે એ જોઈને પણ ગણી આનંદ થાય છે. હોંદી દાખ ન વેદ્ય માં એક સ્વતંત્ર સભ્ય તરીકે રહેવાનો જે નિર્ણય કર્યો છે, એનો જી આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધમાં ઘણોજ સુધારો થશે અને પરીસ્થિતિમાં જોરને આપી સમતોલ પથ આવશે જેથી માનવતા જે આજે દુનીયામાં બહુ જોડી દેખાતી છે તે આજની અને કાલની દુનીયામાં આમળ પડતો ભાગ લેશે. મારો દેશ દોંદની પગનીમાં રમ ધરાવે છે તે હું જાતું છું મારું અને આશા છે અને ખાતરી કે માનવ જીવનને આજે અને આવતી પાકે જે જોઈએ છે તે સમજવામાં બંને દેશો પોતાથી બનતું કરી માનવતા જીવંત રાખશે.

મી. ચોલાકની આજખ આ દેશના લોકોને આપવાની જરૂર ન જ હોય ગાંધીજીને જેઓ જાણુ છે તેઓ મી. ચોલાકને આજખેજ. ગાંધી નીધી ગાંધી સાહિત્ય એક કુટું કરે છે તેમાં મી. ચોલાકની દક્ષિણ આફ્રિકાના સાહિત્યમાં મદદ લેવા માટે તેમને હોંદ જોલાવ્યા હતાં. તેઓએ "હોંદનું ચિત્ર જેવું મેં જોયું" એ વિશે B.B.C. પરથી થ્રોડ કાસ્ટ કરેલું ભાષણ અંગે આપીએ છીએ.

તે વડેજ જેમને પોતાના દેશ વાસીઓને દક્ષિણ આફ્રિકામાં અને હોંદમાં આજાદ કર્યા હતાં તે સમજ શક્યો હતો. દક્ષિણ આફ્રિકામાં હું પ્રથમવાર હોંદી, ચુરલીમ, પારસી, શીખ, અને હોંદી ખ્રિસ્તીઓ, તેમજ જુલરાતી, હોંદી, પંજાબી, સીંધી, ટેમીલ અને ટેલંગુ બોલનારાઓ સાથે સહવાસમાં આવ્યો હતો. મેં જોયું કે જાતી કે ભાષાને પરીણામે પોતાના ઠક્ક માટે ઘડત લડવામાં કશી અડચણ હોંદીઓને આવતી નહોતી. સ્ત્રીઓ તથા પુરૂષો કે જેઓને રંબોદની નિતી સમાન પહેલે લાય પડતી હતી તેઓ સર્વે બેદ બાંધે તજ સમાન લાગ ભાવના ને વચ યજ્ઞ-તપ્યાર થયા હતાં. દક્ષિણ આફ્રિકામાંજ હું પ્રથમવાર હોંદના ગામડીઓના સમાગમમાં આવ્યો અને તેમની દયાળવનક દુનવપ-નારી મજુરીની દશા જોઈ. ૧૯૦૮માં પ્રથમવાર હું હોંદ ગયો અને ગાંધીજી ના કહેવાથી ગોખલેજ સાથે ૧૯૨૦ સુધી કરારી મજુરીની નિતીનો અંત લાવવા કામ કર્યું. પણ હું તે મજુરો પાસેથી શીખ્યો કે જે મેં કહી કદમના માં પણ મારું નહોતું કે, તેઓ વધુ

છતાં તે પૂર્વ અને પશ્ચિમને બેમા યત્રમાં અડચણુષ્પ નહી બને. ભૂતકાળ માટેનો તેમનો અર્થ તાજે રહેવાથી અને બાવીમાં શ્રદ્ધા જોઈ યત્રથી તેઓ પરદેશની ખુસરી નિચે રહ્યા હતાં. મેં નહોતું માન્યું કે આ સત્તા ની સંબંધા તોડતા તેઓ વચ્ચે દીવાલ ઉભી કરારો અને કચ્છા જનક સમુદ્ધ કતલો અને લોહીયાળ કાંતી થશે. એ વર્ષ પહેલા મેં પાકીરયાન અને હોંદની મુલાકાત લીધી હતી. બંને દેશો આજાદી પછી પોતાના કરી ઉત્યાન માટે જે કાર્યો કરે છે તેની મારા પર ઘણી ઉડી અસર થઈ હતી. મને ખાતરી છે કે આ બે દેશો જે પોતાના અંદરના સવાલોનો ઉકેલ કરી નાખે દા. ત. કાસમીરનો-તો તે બે દેશોનો એક અવાજ આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રમાં ઘણો વજન બધો પુરવાર થાય અને આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યવહાર સુધરે. મારી ઉલ્લી મુલાકાતનું એક કાવ્યપ્ત એ હતું કે મારા ઘણા જીવના સાથી ઓ અને મિત્રો મરુતના પંજામાં કડપાઈ ગયા હતાં. પણ વિદ્યાર્થીઓ જેઓ લંડનમાં અભ્યાસ કરતા તે

ચ ચાં પત્ર

બોજન સમારંભોની બંધી

કન્ડીયન ઓપિનિયન અધીપતી સાહેબ, શ્રી. બેન,

આપના તા. ૧૦-૧-૫૮નાં પત્રમાં લખ પ્રસંગે બોજન સમારંભો ન કરવાની અપીલ કરતો ટ્રાંસવાલના કાર્ય કર્તાઓનો એક પત્ર પ્રસિદ્ધ થયો છે. આ વાંચી કેટલાક વિચારો મનમાં ઉઠ્યા તે અંગે લખું છું. આશા છે એનો યોગ્ય ઉત્તર આપી મને ઉપકૃત કરશેજ. (૧) લખ પ્રસંગે મિત્રો અને સમાજોને ન જમાડવા કે, બહુ મોટા માતી ના કે બહોળા સમારંભો ન કરવા. જે આ કાયદાઓનું કહેવું એમ હોય કે મિત્રો અને સમાજોને પણ તે પ્રસંગે ન જમાડવા તો તે બીના મારા મનને ખુચે છે. શું આનંદને પ્રસંગે આપણે મિત્રો વિગેરે સાથે બેસી ન જમીએ? હમેશા પ્રસંગે કે વાર તકેવારે આપણે કોઇને અને કોઇને જમવા નોતરતાજ હોઇએ છીએ. ૧૦૦-૧૫૦ જેટલા આપણા ખાસ મિત્રો અને સમાજોને આવે પ્રસંગે ન જમાડી આપણે શું પુરવાર કરવા ઇચ્છીએ છીએ? પછી બીજા બોજનને વિગેરે શું? હા! આજે જે બહોળા પ્રમાણમાં બધાનેજ જમવા બોલાવી આપણે જે

ઓટો ખરચ કરીને છે એ બંધ કરવાની જરૂર છે ન. ગિયાં નો ગત નથી. (૨) કંકોત્રીઓ માટે શું કામ પ્રસંગે વર કન્નાને મંગળ વાગિયાં મોકલવા કંકોત્રીઓ ખમ્તો અને સગાઓને પણ ન મોકલવી કે તે પણ બોજન સમારંભની જેમ બોજના પ્રમાણમાં ન મોકલવી? (૩) ખરગ બનાવવા બધી આ નગર નાણા શ્રીગોનો વતીને શું કરશે? શું તેઓ તેઓ ઉપયોગ સામાજિક કાર્યોમાં કરશે? તેમ કોઇ તે આજે ટ્રાંસવાલમાં નો વધુ પીમંત કુટુંબોમાં લગ્નો થાય. પણ સાદાઈથી કર્યાંતું સાંભળ્યું પણ જે ૧૦ દગ્ગર પાસે ગયાગયા તેનું એ એકું એવું અમારી જાણમાં નથી આપણું આતો ખુલાસો પણ જરૂરી છે. આભાર "જેક ઇન્સાસુ."

નોંધ :- જ્યારુએ જે સાદાનો ઉદ્ધાવા છે તેમાં ચર્ચોને સ્થાન છે નોમ નાતી અંગે અંગે આપણે નાખે. જોમને જવાબ આપી સતોવારે જેથી આશા રાખીએ છીએ. માર્ગપરવા વિચારો પ્રત્યેક લખનારના હોય છે. આ પત્ર ના તે વિચારો નથી. —તંત્રી

હોંદની પરદેશ નિતી દુનીયાની શાંતી પર રચાઈ છે

(પરેલા પાનાનું અનુસંધાન)

ગયા છીએ આમા પશુ તેમના નવા દેશ વાસીઆ સાથે સંબંધાર બાવથી રહેવાની જ સુચનાઓ તેમને વારંવાર કરવામાં આવી છે.

બાનલાની નિતીના સમયમાં અને અંદરના એરી વાતાવરણમાં પશુ સંપ અને જાતિએદને નાશ, તેમ ધર્મ અને બાપાના એદો બૂલી જવાની જ સલાહો આપી છે.

કેટલાક ડાકા દેખીલાઓની બવિધ વાણી હતી કે બ્રીટીશ સત્તાના અંત પછી આપણે વિનાય ચશે, પશુ આપણે આપણને જ નથી સંબાળ્યા પશુ આપણે ઘણી ઉત્તરી અને આ-ખાદીઓ સાધી છે. આપણી આઝાદી ની હડત બ્યકતીમત સ્વતંત્રતા અને સામાજિક ન્યાય તથા રાજનૈતીક અને આર્થીક આઝાદી પરના દાખપરથી ઉત્પલ યદ છે.

એક માનવી

એક માનવીનો આમાર માનવાનો છે, જેઓએ આપણને એ હડત દર-મીધાન શિખવ્યું કે સત્તાના બળનું ચરખ ઘણુ નબળુ છે, શાંતકાંતી, અને

લોઝોની એકતાથી સત્તાનુ અને શાહી વાદનુ બળ પરાજીત કરી ચકામ છે. તેજ માણસ પાસેથી એક રાષ્ટ્ર તરીકે આપણે શિખ્યા કે બચ એ વિવેક છુદીનો નાશ કરે છે તેથી તેને કાઢી નાખવો જોઈએ. તેમના વિચારો, અને સિદ્ધાંતો જેને આપણુ વર્તન ઘડ્યુ અને દુનીયાના વિચારોને શાંતી તરફ વાળ્યા એમના કાળાની ન્યાય બરી નોંધ ધતિદાસે હજી લેવાની છે.

જે આદર્શો આપણને દોરવણી આપે છે તે હજી તેા ઠંકામલા પડ્યા છે.

આપણી મુખ્ય ચિંતા સ્વાભાવીક રીતે આપણે અસર કરતા આપણા દેશના સવાલો છે, પશુ દુનીયાના સંબંધને બાજુએ મુદી ઠાપ પશુ રહી કે જીવી નથી ચકતો એક આઝાદ રાષ્ટ્ર તરીકે ઘણી રીતે આપણા તાકાળીક માગો, ભૌગોલીક સ્થાનને કારણે આપણે એકકસ સ્થાન નથી હાથ રાક્યા. દુનીયાના એક મંબીર સમયમાં આપણે એક આઝાદ દેશ તરીકે પ્રવેશ કર્યો છે. યુદ્ધની મંબીર બધાનકતાને કીધે આજના

સમમાં નાના કે મોટા બધા જ રાષ્ટ્રો સુદનેા વિરોધ કરી શાંતીની ધમ્કા કરે છે.

આ પરિસ્થીતી હોવા છતાં શાંતીને માટે કશો માર્ગ લેવો એમાં દુનીયા ના બધા રાષ્ટ્રો વચ્ચે મતભેદ છે. કમે હમેશા જ કહેતા જ આવ્યા છીએ કે શાંતીને માર્ગે શાંતીની રીતો અને શાંતીના હથીધારોથી જ આમળ વધવું જરૂરી છે. જે દેશો હસકર અને સૌન્ધ દ્વારા શાંતીની સ્થાપના કરવુ કચ્છે છે તેનો અમે હમેશા વિરોધ કર્યો છે.

ધમ્કા

પ્રત્યેક ભોઝોની એક બળવત્તર ધમ્કા છે કે દુનીયામાં શાંતી અને નિર્બંધતા હોવી જોઈએ જેથી નાના કે મોટા બધા રાષ્ટ્રો જે આને બચમાં છે તે સુકત યામ.

ગમે તેટલા અગત્યના મતભેદો આપણા એક બીજના વિચારોમાં હોય, પશુ શાંતી માટે તે બધા જતા કરી પાસે આવવાની જરૂર છે. અમે શાંતી માટે માર્ગ ખતાવ્યો અને હશ-કરી કરાર નામઓ સામે વિરોધ કર્યો, કે જે પરદેશી દેશોમાં વધારવામાં આવી રલા છે.—અધુરું.

બ્રીટીશ વડા પ્રધાન હીંદમાં

બ્રીટનના વડા પ્રધાન મી. મેકમીલને તા. હમીએ ન્યુદિલ્હીમાં તેમના માનમાં રાજ તરફથી ભોબન સમારંભ યોજાયો હતો તેમાં તેમના સ્વામતનેા જવાબ આપતાં જણાવ્યું હતું કે, “મારું સ્વામત કરતાં તમારા વડા પ્રધાને જે શબ્દો ઉચ્ચાર્યા છે તેથી મને ઘણું જ હાથ ધર્યો છે.”

પંડીતજીએ સ્વામત કરતાં કહ્યું હતું કે, અમે ત્યારે બ્રીટનના વડા પ્રધાનને હીંદમાં આવકાર મળશે. મી. મેકમીલને બ્રીટનના પરેલાજ વડા પ્રધાન છે કે જેણે એ હીંદની મુલાકાત કીધી હોય આથી અમને બેવડો આનંદ થાય છે.”

મી. મેકમીલને જણાવ્યું “અમારે માટે ઘણા આનંદની વાત છે કે અમે તમારું આવળીતુ સ્વામત પામ્યા છીએ. અમારા તમે કરેલા આપકારથી બ્રીટનના પ્રત્યેક હદયો હર્ષીત ચરો. મારા અધિના વસવાટ દરમ્યાન હું હીંદ કરેશી પ્રમતીઆ જોવા ધમ્કું છું અને જાણીતી બ્યકતીઓને મંગવા ધમ્કું છું. તમારા વડા પ્રધાને સ્વામત ના જે શબ્દો ઉચ્ચાર્યા છે તે બ્રીટના પ્રત્યેક માનવીના હદયને સ્પર્શશે. વર્ષો જતા અને દેશોના સંબંધો વધુ માઠા અને મુખકર બનશે કે જેવા પરેલા કમારે પશુ નહોતા.”

ધી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કુંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા દરીયાઈ માલને

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના ભમાનું કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — જોડકસ નંબર ૪૭૬ — હરબન.
ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

સત્સંગ મહિમા

લે. દરસનદાસ પ્રબંધપતિ (જો'બર્ગ')

'સત્સંગ' એ 'સત્' અને 'સંગ' શબ્દથી બનેલો છે. 'સત્'નો અર્થ સાત્ય, સારો, સાચો કરી શકાય, અને 'સંગ'નો અર્થ સહવાસ, મેળાપ, મિલન કે અધ્યયન કરી શકાય.

ઉપરોક્ત અર્થ સાથે સત્સંગ કેવળ સાધુઓ (ગાનીઓ) સાથે જ કરી શકાય છે એમ નથી. સત્સંગ સાધુઓ, મહાપુરુષો કે વિરલ વ્યક્તિઓ સાથે તેો યજ્ઞ જ શકે ઉપરાંત વડીલો, મિત્રો સાથે, મંડળ સાથે, સહાધ્યાયીઓ સાથે અને ગ્રંથો સભામાં પણ યજ્ઞ શકે. અહીં દક્ષિણ આફ્રિકામાં આપણે વિરલ વ્યક્તિ કે સાધુ કયાં લેવા જવાના કે એટલે આપણે તેો આપસ આપસમાં જ સત્સંગ કરવો રહ્યો. શનિ, રવિ કે રાજના દિવસ માં છુટાછવાયા બેસીને ગપ્પા મારવા કરતા કે પૈસાનું પાણી ટરવા કરતાં મિત્રમંડળ સાથે બેસી છંવનને ઉત્તમ કરી સકે એવા કોઈ વિષય પર સત્સંગ કરવાથી આપણને તેો ફાયદો થવાનો જ છે, સાથે સાથે આવતી પેઢીને પણ હિતકર યજ્ઞ પડશે.

કામ્ય કોષ્ટને સમૂહમાં ન શકે, તેો પોતે એકલા પણ 'સત્સંગ' કરી શકે છે, અથવા એમ ન બને તેો કોઈ સારા પાર્શ્વે ઉત્તમ પુસ્તકનું વાચન 'સત્સંગ' કરવામાં અનુકૂળ યજ્ઞ પડશે.

કોષ્ટને યજ્ઞ કે સત્સંગ કરવાથી શું લાભ થાય તેો તેને માટે નીચેનો દોહરો જોઈએ.

"સાત સાર સંસારમાં, સત્સંગ, સેવા દેન, બળન, ખાન, ઉપકાર ને દયા, ધરે તે ધન્ય."

આ દુનીયામાં સારરૂપ સેવા, બળન, ઉપકાર, દયા આદિ સાત પરત્વે સાથે સત્સંગને પ્રથમ મહત્વમાં આપ્યું છે. તે ઉપરથી સત્સંગ માનવ છવનમાં કેટલો અગત્યનો ખામ બને છે તે જણાવવા આવી વળી કહ્યું છે,

"નારાયણ! સત્સંગ કર, શીખ બળનની રીત, કામ, કોષ, મઠ, મોહનું, પરિણામ છે વિપરીત."

નારાયણ કહે છે, બાઈઓ સત્સંગ અને બળન કરો. કારણ કે દુનીયાના માનવ છવનના મહાન છ શત્રુઓ - કામ, કોષ, મઠ, મોહ, લોભ, મત્સર - માનવીને અહોગતિને પથે લઈ જાય છે.

સત્સંગ કરવાથી આપણે શત્રુઓને અને ખરાબ ટેવને સામનો કરી શકી શકીએ. તે માટે શુભો,

"સંગત કરીએ સાધની, પૂરે મનની આશ, સંગત કરીએ નીચની, આઠે પહોર ઉદાસ."

અર્થાત. જો આપણે સારો, સાચો કે સત્સંગ જ સંગ કરીશું તેો આપણા મનની આશા પૂરી થશે, આપણે સુખી થઈશું. પણ દુર્જનની સંગત લાગી મજ તેો છવનબર પરતાવાનું થશે. આપણામાં કહેવત છે, "સોખત તેની અસર." આ સોખત (સંગ)ની અસર કેવી યામ છે તેનું દર્શાવતો જોઈએ.

જો પોપટના નાના બચ્ચાં હતાં. એક પારખિ તેમને પકડી ગયો. એક પોપટ રાજને વેચ્યો, અને બીજો પોપટ તે રાજના એક સિપાઈને વેચ્યો. રાજને ઘેર અવરનવર "આવો, બેસો, જ્ય જ્ય, નમસ્તે, પ્રણામ; સીતારામ" વગેરે શબ્દો સંભળાતા. તે સાંભળી પેલો રાજનો પોપટ પણ "આવો બેસો નમસ્તે, સીતારામ, જેવી પ્રિય વાણી બોલતો યજ્ઞ ગયો.

પેલા સિપાઈની સ્ત્રી બારે કજ્યાળા હતી. તેથી જ્યારે સિપાઈ ઘેર આવતો ત્યારે હંમેશા અડધો થતો, પરિણામે સિપાઈને ત્યાંનો પોપટ," તું હુઝ્યો છે, શુદ્ધી છે, ચાલ્યો જ અહીંથી" જેવી અપ્રિય વાણી શીખી ગયો.

એક દિવસ કંઈ કારણસર રાજ પેલા સિપાઈને ઘેર આંખ્યા ત્યારે પેલો પોપટ હંમેશા મૂળ્ય તું હુઝ્યો છે, ચોર છે, ચાલ્યો જ અહીંથી" વગેરે કહી રાજનું અપમાન કર્યું. રાજને વિચાર આવ્યો કે આમ કેમ! મારે ત્યાંનો પોપટ તેો સારી વાણી બોલે છે. તપાસ કરતાં જણાવ્યું કે જાને પોપટ ભાઈઓ છે, પણ સિપાઈની કજ્યાળા પત્નીના સંગથી એવું બોલતો યજ્ઞ ગયો હતો!

'સત્સંગ'નો એક બીજો લાભ કહી છે,

"ચિત્ત જેવું જમજળનાં, સમયે સ્થિર જથ્યાય, તેવું જ જો સત્સંગમાં, રહે તે મુક્ત થવાય."

મતલબ કે, જગતના વહેવારમાં આપણે જેવા એકચિત્ત યજ્ઞ જઈએ છીએ તેવા જ જો સત્સંગમાં એકચિત્ત યજ્ઞ તેો જરૂર મુક્તિ (મોક્ષ) મળે. તેથી જ કહ્યું છે.

"સંત સમાગમ, હરિકથા, ઉલસી દુર્લભ હોય, દારા, સત્ત આર લક્ષ્મી, તેો પાપા કે લી હોય,"

સત્સંગનો લઘાલો ખામને મળતો નથી, અને મળે તેો તેને જતો કરવો

ન જોઈએ. કારણ કે ઉલસીદાસ કહે છે. સાધુઓનો સમાગમ અને હરિકથા વ્યાજ જ દુર્લભ છે, સહેલાઈથી મળતા નથી. પૈસા, નોકર અને સ્ત્રી તેો પાપી મુળ્ય હોય તેને પણ હોય જ છે.

સાધુનો સંગ અને તેથી સત્સંગનો અવસર મળે તેો તેનો કેટલો ખામ લાભ મળે છે, તે આ સાખીમાં કહ્યું છે,

"એક ધડી, આધી ધડી, આધી મેં પુની આધ,

તુલસી સંગત સાધુકી, કહે ઠાટી ઉપાય!"

આના સમર્થન રૂપે ઇતિહાસમાં અનેકાનેક દાખલાઓ પડેલા છે. રતનો હુદારો નારદમુનિના શ્રવણ-ઉપદેશથી હુદારામાંથી મહાન કવિ વાલ્મીકી બની ગયો એ વાત તેો કોઈ જાણે છે, અરે! આધે જવાની જરૂર નથી. 'સવોદય' વાંચી અને રાજ હરિશ્ચન્દ્રનો નાટક જોઈ. પ. ખાણુજી આણું છવન ફેરવાઈ ગયું તેનો તેો આપણે સો સાક્ષી છીએ!

મહારાજશ્રીને સુખેથી

સુખી છવન
એક વાર હું કચ્છમાં ગયો હતો. ફરતો ફરતો એક દિવસ કંડલા ગયો. એક શ્રીમંત મિત્રને ત્યાં ઉતર્યો હતો. સાંજના એ મને ખંદર બતાવવા લઈ ગયા. રસ્તે મોટાં મોટાં મકાનો બોતા બોતા જતા હતા ત્યાં કમ્પાઉંડ માં ધાસના પુજાનાં વેતલ્ય હુંપડાં નજરે પડ્યાં. આવી બમ્મ મહેલાતો માં આ હુંપડાં તે વળી મોનાં હશે, એ જાણવાની ઇચ્છા યજ્ઞ. અમે એ તરફ વળ્યા. ખારણે જઈ ડોકિયું કર્યું તેો અંદર પચીસેક વર્ષનો એક જુવાન મજુર અને તેની સ્ત્રી બેઠાં કરી હોય એવું યાદ આવતું નથી.

આખો દિવસ તાર, ટેલીફોન ને ટપાલ ની ધમાલ ને ધમાલ. શાંતિનું નામ નિશાન ન મળે. ચિંતાનો પાર નહીં. રાતે નિરાંતે ઉંઘ પણ ન આવે. જ્યારે આ જે મજુર પતિ-પતિ રોજના સાઝાચાર રૂપિયા કમાય છે. એમાંથી રૂપિયા બે રૂપિયાનું રોજ ખાતાં હશે તે બાકીના આશીર કે મુકી સુખ જતાં હશે. એમને નથી તાર ટેલીફોન કે ટપાલની ચિંતા કે નથી ખાવ ચડે ઉતરે એની ચિંતા. આખો દિવસ કામ કરવું ને સાંજે ખાઈપી બમવાનું નામ લઈ સુખ જવું. કેવું સુખી છવન!"

અમારી ચાલુ વાર્તા આ અઠવાડીએ આપી શકાઈ નથી

હતાં. યુલા ઉપર માટીના વાસણમાં કંઈક રંધાવું હર્ષ. અને બન્ને પતિપતિની બટાટાં સમારતાં હસતાં હસતાં વાતો કરતાં હતાં. અમે એકાએક ત્યાં જઈ ને ઉભા રહ્યા એટલે એ જરૂર શરમાઈ ગયાં. છતાં મેં પુછ્યું, "તમે ક્યાંના છો?" પુરૂષ શરમાઈ ગયો હતો એટલે ન બોલ્યો પણ સ્ત્રીએ કહ્યું, "કાઠિયાવાડનાં છીએ ને અહીં મજુરી કરવા આંખ્યાં છીએ."

"આ ઘરનું બાહુ શું આપો છો?"
"મહિને આઠ આના."
"રોજની મજુરીનું શું મળે છે?"
"મને જે રૂપિયાવા ને એમને (પતિને) આટી રાખ્યા."

આટલી વાત કરી અમે આગળ ચાલ્યા. થોડેક દુર ગયા કે પેલા શ્રીમંત મિત્રે મને ઉભા રાખી કહ્યું, "મહારાજ, એક વાત કહું! આ જે જથ જેવું સુખ મારે ત્યાં નથી. અમે જે જથે કોઈ દહાડો આટલી શાંતિથી ને આટલા આનંદથી સાથે બેસી વાતો

શ્રી સાઉથ આફ્રિકા મોચી મહાસલા એક્યુકેશનલ ટ્રસ્ટ

યુનીયન અને રોડેશિયાના ઉચ્ચ વિદ્યાભ્યાસને માગે આગળ વધવાને ઉત્સુક વિદ્યાર્થીઓને લોન-મદદની જરૂર હોય, તેમણે તા. ૩૦-૧-૧૯૫૮ સુધીમાં પોતાની અરજી ટ્રસ્ટના મંત્રીને નીચેના સરનામે મોકલી આપવી.

અરજી પત્ર વાગેરેની માહિતી મત્રી ને લખવાથી મેળવી શકાશે.

મંત્રી ઉત્તમલાલ રણછોડાજી ૨૯, વોમર રોડ, પોર્ટ એલિઝાબેથ.

બુકકાપીંગ, ઇનકમ ટેક્સ રીટન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલેક્ટર-સ અને ઇનસ્પેક્ટર-સ માટે મળો :

આર. વીઠ્ઠલ
૧૨ બાર્કલી આર્બીડ, ૩૮ માર્ફેટ રોડ, ફોરનર ડાયગોનલ અને માર્ફેટ રોડ, મેદાનીસમર્મ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

આ પાનુ ભાડે આપવાનું છે

* તમારા નવા માલની જાહેર ખબર *

એક માસ માટે આપી

તમારા ધંધાને ચમક આપી

ભાવ આખા પાનાનો

એક મહીના માટે પા. ૩૦-૦-૦.

ત્રણ માસ માટે પા. ૭૦-૦-૦.

છ માસ માટે પા. ૮૫-૦-૦.

વરસ માટે પા. ૯૫-૦-૦.

ચોકળ વખત માટે પા. ૧૪-૦-૦.

અમે સીબરેટ, દારૂ, દવા,
સીનેમા, વિગેરેની જાહેર
ખબર નથી છાપતાં
તેની નોંધ લેશો.

આ પત્ર યુનીયનમાં સમસ્ત ગુજરાતી આલમ વાચ્યે છે.

રોડેશીયા, ન્યાસાલેન્ડ, ઈ. અ.ફ્રીકામાં પણ બહોળા પ્રમાણમાં હવે છાપાય છે.

તુરત લખો :

Manager :

"INDIAN OPINION"

Private Bag,

DURBAN, NATAL.

વિવિધ વર્તમાન

ટેમીલ વૈદીક હોલ

રૂપનમાં ટેમીલ કોમે એક સુંદર વૈદીક હોલ ચાર માળનો ૫૦ હજાર પાઉન્ડને ખર્ચે બાંધ્યો છે. હોલ ધણી ભવ્ય છે. ચાર માળ પર પુસ્તકો આ મુકી સભા રચાન માટે સમર્પક છે. સૌથી નિચેના હોલમાં મોટું બ્લાયપીટ છે. જેની બે બાજુ લક્ષ્મી અને સરસ્વતીની બે કુટની, મુર્તિઓ મુકવામાં આવી છે. પહેલા માળ પર હોલ છે જે સ્ત્રીઓના દાનથી બંધાયેલ છે. જેને સરસ્વતી હોલ નામ આપવામાં આવ્યું છે. બીજા માળનો હોલ ૧૮૬૬ ના પહેલા સેટલરસની યાદગીરીમાં બંધાયેલ છે. આ હોલોમાં આ પાણી ના મેળાવણા લગ્નો સભાઓ જલસાઓ કરી શકાયે હોલ બધાને બારે આપવા માં આવશે.

હોલ ઉપાડો મુકવા પછી ટેમીલ વૈદીક સંસ્થાએ તેમાં ૯ દીવસનો ધાર્મિક ઉત્સવ રોજ રાતના ૭ થી તે ૯ સુધીના રાખ્યો છે. તેમાં પ્રવચનો, મનોના, ધાર્મિક વૃત્તો વિગેરે ટેમીલમાં થાય છે. ઉત્સવો ધણીજ અકાર્પક અને ધાર્મિક આવથી થાય છે. ઉત્સવ વખતે કયાંય સીમરેટનો ધુમાડો ન લેવામાં આવ્યો. રોજ પર બધા વચર નોડાએ ગયા હતાં. ધુપ દીપ અને કુલો ચિવ મહેશની મુર્તિ સમક્ષ સુંદર રીતે મુકાયા હતા. શાંતી અને વ્યવસ્થા પણ સુંદર હતી. આંધી અને નોબલ

પિસ પ્રાઇઝ

નોબલ પ્રાઇઝની સંસ્થાએ એક ધુક લીટ બહાર પાડ્યું છે. તેમાં આવફેડ નોબલે જે ધનામે આપવાના કલા હતાં તે ધનામે છતનારના નામે છે. આ ધનામે વિજ્ઞાન, દવા, રોગોના નાશ, તથા શાંતી માટે જેઓ એ સૌથી વધુ ક્યું હોય તેમને આપાય છે. એ પુસ્તકમાં આંધીછને ધનામ નથી આપ્યું તેને માટે એક કક્કરો છે. તે વાંચવો ગમશે.

“મયા ૫૦ વરસમાં આપણે જે ધનામે આપ્યા છે તે હવે પછી આપવા માટે આપણે શી રીતે નક્કી કરશું? આ એક ધણો અગમનો સવાલ છે. પણ આપણે એ દાખલો લખ્યો કે જે હમેશા આપણને કહેવા માં આવે છે કે, ખરી યોગ્ય વ્યક્તી એને તે આપીએ નથી. આપણે જે નામે આપણી સામે મુકવામાં આવ્યા હતાં તે નામેની યાદી વાંચી જઈએ તો કહત એજ નામ આમળ પંબી જઈશું અને કહી શું કે “આ ાગ્ય ન થયું.” અને તે નામ મહાત્મા આંધીનું છે. અને તેએ શાંતી નોબલ પ્રાઇઝ માટે સૌથી શ્રેષ્ઠ હતાં.”

મૃત શરીરની આંખ

માથુસ જે વિલ કરી ભય કે હું મરું પછી મારી આંખ, અથવા ચરીર ના કોઈ પણ ભાગનો ઉપયોગ કરવા માં આવે એવો હોય તો બાળતા પહેલા તે કાઢી લેવા.” હોઈ ધર્મની આનખતા મુજબ આ એક અપવીત્ર કૃત્ય ગણાય છે. અને હોઈના કાપડ માં પણ આજ સુધી જે રવજોનાના મન દુઃખવને વિલ અનુસાર કરવામાં આવ્યું હોય તો તે ગુન્દો ગણવામાં આવે છે. મુખ્ય રાજ્યે આ કાયદા માં ફેરફાર કરી હળવો કર્યો છે. તે અનુસાર મૃત દેહની આંખો અથવા શરીરનો કોઈ પણ ભાગ જે તે આપવા ઇચ્છતો હોય તો તે આપી શકાયે.

શેષ અબ્દુલ્લાને મુકત કરાશે

કાશ્મીરના ૧૩ પ્રધાન બાક્સી શુલામ મદમદે નક્કી ક્યું છે કે માછ પ્રધાન શેષ અબ્દુલ્લાને આ મહીનામાં મુકત કરવા. બહેર સભા આમાં બાપથુ અને ગેરકાયદેસર પ્રવૃત્તિઓ ચિવાય તેમના પર બીજા કોઈ પણ જાતના અકુશી નહીં મુકાય. ૧૩ પ્રધાને પ્રેસ પરીષદ સમક્ષ કહ્યું હતું કે, શેષ અબ્દુલ્લા સાથે કાશ્મીર ચિવાયની બીજા કોઈ વાતમાં તેમને મોટા મતભેદ નથી. શેષ અબ્દુલ્લા કાશ્મીરનું નોડાણ હોઈ સાથે કરવા નથી ઇચ્છતા.

૧૩ પ્રધાને એતવણી આપતા જણાવ્યું હતું કે, હું કોઈ પણ જાતની ગેર વ્યવસ્થા કે શિસ્ત ભંગને નહીં ચલાવી લઉં. ગેર કાયદેસર પ્રવૃત્તિઓ કે હોંસક ગળવળ સાથે સખત હાથે કામ લેવાશે.

એક પ્રશ્નો જવાબ આપતા તેઓ એ જણાવ્યું કે, “હેલ્લા ચાર પાંચ વર્ષના બાળામાં જે શેષ અબ્દુલ્લાએ પોતાના વિચારો ફેરવ્યા હશે અને જે તે પોતાના મૂળ દેશવાસીઓ— કાશ્મીરીઓ સાથે જોવા રહેશે તો તેમની અને રાષ્ટ્રીય પરીષદ વચ્ચે કરો વિરોધ નહી રહે.”

શેષ અબ્દુલ્લા જોગરટ હતી ૧૯૫૨ થી જેલમાં છે.

સો રૂપીયાની નોટ પર ઝીનાનો શેટો

પાકીસ્તાન સરકારે ૧૦૦ રૂપીયાની નોટ ઉપર ૨૦ મદમદ અલ્લી ઝીણા ના શેટો પ્રિન્ટ કર્યો છે અને તે નોટો એક તરફથી ચલણમાં મુકાઈ છે તેનાથી પાકીસ્તાનમાં ધણો વિરોધ જાગ્યો છે, વિરોધીઓ માને છે કે આમ કરીને ઇસ્લામના આદર્શને જાચરો ફટકો મારવામાં આવ્યો છે.

કરાચીના હાપામાં ધણી વિરોધી વખે પ્રસિદ્ધ કરાયા છે.

રેટ એક આ નોટો ૨૫મી ડીસેમ્બર ના પાકીસ્તાનના સ્થાપકની ટરમી વરસમાહના પ્રસંગે ચલણમાં મુકી હતી.

મોટા ભાગના વિરોધીઓ સુરત ઇસ્લામીક બાવનાબાળા રૂઢી સુરતો છે, તેઓનું કહેવું છે કે આ નોટને ઘુરત ચલણમાંથી પાકી ખેચી લેવી. આમાના એક કે જેઓ જણાવતા ઇસ્લામીક વિવાર્યા છે કહ્યું તેઓએ કે પાકીસ્તાન જે આદર્શ માટે સ્થપાયું તે આદર્શો છેલ્લા ૬૪ વર્ષથી અણકારવા માં નથી આવતાં.

આનુ પરીણામ એ આવરો કે, દેશનો આંતરીક વિશ્વાસ જશે અને પરદેશમાં પ્રતિષ્ઠા ખોશે. એજ રસ્તે હજી પણ આગળ વધશે તો દેશને ખુબ નુશાનીમાં ઉતારશે.

પાકીસ્તાન હોઈપર દાવો કરે છે

પાકીસ્તાનના મીનીસ્ટર એક રેટ મી. એ. કે. દાસે એવો દાવો કર્યો છે કે હોઈની સરકાર તેઓને ૨,૬૪,૦૦૦ રૂપીયા આપવાના છે. આ પૈસા પુર્વ પાકીસ્તાનીઓના છે, જેમની જમીનો ડીફેન્સ એક ઇન્ડિયા રફ

પ્રમાણે જપ્ત કરવામાં આવી હતી. આ, બીજાના મહાન યુદ્ધ દરમીયાન ખતી હતી.

હોઈની સરકારનું એમ કહેવું છે કે ૯૫ ટકા જવાબદારી પાકીસ્તાનની સરકાર ઉપર છે. મી. દાસે જણાવ્યું કે પાકીસ્તાનનો મત આની વિરુદ્ધ હતો. એમનું કહેવું છે કે આ જમીનોની માંખણી જોગરટ ૧૯૪૭ પહેલા યદ્દ હતી અને તેથી તે હોઈની સરકારની જવાબદારી ગણાય. તેમને જણાવ્યું કે ડાકાના તાલુકામાં પૈસા અપાઈ રહ્યા છે અને બીજા તાલુકાઓમાં ધીમે ધીમે બરાશે.

એનેને વાંચવા માટે

રૂપનની ગુજરાતી મહિલા મંચે પોતાના “શૈય મહોત્સવ” પ્રસંગે સવાસો પાનાનો જળદાર અને સચિત્ર અંક બહાર પાડ્યો હતો. જેમાં રસીક વાર્તાઓ અને વિવિધ લેખોના સુંદર સંગ્રહ છે. તે આ ઓફીસમાંથી શી. ૨-૬માં મેળવી શકાશે.

‘Indian Opinion’,
P. Bag, Durban.

ફિલ્મની નવી રેકોર્ડો આવી છે

એક જલક	પાંચ	રેકોર્ડ	ભાવ	૪૧-૩
બારીસ	”	”	”	૪૧-૩
ભાગમભાગ	”	”	”	૪૧-૩
મસ્તાની	”	”	”	૪૧-૩
હલા શુલ્લા	”	”	”	૪૧-૩
ભાઈ ભાઈ	ચાર	”	”	૩૩-૦
કોફી હાઉસ	”	”	”	૩૩-૦
મરીન ડાઇવ	”	”	”	૩૩-૦
કરબલા	”	”	”	૩૩-૦
સી. આઇ. ડી.	૨જી	”	”	૨૪-૯
ફીલી ફીલી સાહેબ	”	”	”	૨૪-૯
નવજવાન	”	”	”	૨૪-૯
હાતિમતાઈ	બે	”	”	૧૬-૬
પરણીતા	એક	”	”	૮-૩

મુચના : જે ધરાક ૨૦ રેકોર્ડ લેશે તેને એક સેટ સંગીતા પાંચ રેકોર્ડ મફત આપવામાં આવશે.

પોસ્ટેજ ખર્ચ ૭/૬ જુદા પહો.

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS
Corner Grey St., & Lorne Street

286 Grey Street, Phone 29488.
D u r b a n.

સુ મા ચાર સં ગ્રહ

યુનીયનનું અવનતું

—દક્ષિણ આફ્રિકામાં ભ્રમત રહેવાનો રેકોર્ડ મેળવવા માટે બ્લોમ્ફીલ્ડના ૧૮મી ડીસેમ્બરના બુધવારે સવારે આઠ વાગ્યાથી આઠ ગાણુસોએ શરૂઆત કરી હતી. તેમાંથી છેલ્લા એક ૧૪ વર્ષની વયના ફ્રી સ્ટેટ યુનીવર્સિટીના એમ. એ. ના વિદ્યાર્થી (૮૯ કલાક) શનીવારની રાતે ૧૦ ને ૧૦ મીનીટ સુધી ભ્રમતો રહ્યો હતો. આગસો રેકોર્ડ બ્રેકિંગમાં રહેતી ૩૫ વર્ષની એક બાઇએ ૯૭ કલાકનો કરવો છે. ફુનીયાનો રેકોર્ડ ૧૦૬ કલાકનો છે.

—ઇસ્ટલંડનાં ત્રણ વરસે કુખવાથી થયેલાં ૧૭ મરણ પૈકી ૧૦ બીન-ગોરાના અને સાત ગોરાના હતા. મોટર એકસિડન્ટમાં ૨૦ના મરણ થયાં હતાં.

—ડરબન અને આસપાસની સાઉથ ડોરસ્ટની બીચમાં છીછરા પાણીમાં છેલ્લા એક માસ દરમ્યાન પાંચ માણસો ઉપર શાકં મચ્છીએ અતરનાક દુખવો કર્યો હતો જેથી ત્રણનાં મરણ થયાં હતાં. છેલ્લા બનાવમાં ડરબનમાં ૬મી જાન્યુઆરીએ ફ્રી સ્ટેટના એક ૪૨ વર્ષની વયના આદમીનું મરણ થયું છે.

વિદેશની વિવિધતા

—ભારતીય સંસદનું એક પ્રતિનિધિ મંડળ ૧૯૫૫માં રશીયાના પ્રવાસે ગયેલું તેના વળતરરૂપે સુપ્રીમ સોવિયેટ નું એક ડેલીગેશન આવતા મહિનામાં ભારતની મુલાકાતે જશે એમ મોરકો ના રીપોર્ટમાં ૧૦મી જાન્યુઆરીએ જાહેર કર્યું છે.

—તાંગાનિકાની મનાડી ડાયમંડ માર્કેટના માલિક અને હીરાના રાજ તરીકે ગણાતા બેનેડીયન કરોડપતિ ડો. બ્રેન ટી. વીલીયમ્સનનું ૫૨ વર્ષની ઉંમરે ૭મી જાન્યુઆરીએ અવસાન થયું છે. એએ જમતના વાંદાઓમાં સૌથી વધુ ધનવાન ગણાતા હતા અને એમની માઇને ૧૯૫૭માં ૩૦ લાખ પાઉંડના હીરા ઉત્પન્ન કર્યાં હતા. મોટે ભાગની આવકને તેઓ દાળ અને કામદારોની સમવડ પાછળ ખર્ચતા હતા. પ્રીન્સેસ એલીઝબેથ ની એ પ્રદેશની મુલાકાત વખતે તેમણે પચાસ હજારનો હીરાનો હાર એટ આપ્યો હતો.

—ગોરકાના રીપોર્ટમાં જણાવ્યું છે કે રશીયાના બહુવિધ રૂપરત્નીક બીજાએ ૧૦મી જાન્યુઆરી સુધીમાં ૯૫૧ વાર પ્રચીની પ્રદક્ષણ કરી છે.

—નવાનસ બનાવટનું પહેલું નેટ ચેર કાર્ટ પ્રેક્ષો માટે ટોકોચોમાં

પુલ્ક મૂકાયું છે. જેની પાંખો ૩૧૧ ફીટ લાંબી અને વલન ૧૪૪૦ રતલનું છે. ૨૦ હજાર ફીટની ઉચાઈ પર કલાકના ૪૦૦ માઇલે ઉડી શકે એટલી શક્તી ધરાવે છે. બ્રિટીશ બનાવટના ઈજીન સિવાય રેક બાઇ બનાવનમાં બનાવાયેલા છે.

—આટનના વડા પ્રધાન મી. હેરબ્ડ મેકમીલન કેમનવેલ્થના પ્રવાસે નીકળેલા છે તેઓ ચાર દિવસ ભારતમાં રોકાયા છે ૬મી જાન્યુઆરીએ શ્રી નહેરુ અને ઇન્ડોનેશીયાના પ્રમુખ ડો. સુકાર્નો સાથે નવી દિલ્હીમાં આયુું લીધું હતું એ સમયે શ્રી નહેરુએ મી. મેકમીલનને જણાવ્યું હતું કે ભારતની ૧૫ દિવસ ના મુલાકાત માટે રાષ્ટ્રી એલીઝબેથ માલુ વર્ષના ડીસેમ્બરની ૧૧મી તારીખે આવે તેા ફીક કેમકે એ દિવસ પ્રસિદ્ધ દિલ્હી ઇરપાર કે ને કીંગ બ્યોર્ન પાંચમાંએ ૧૯૧૧માં નવી દિલ્હીમાં બંધો હતો. તેની ૪૭મી જયંતિ એ દિવસે આવે છે.

—ઇન્ડોનેશીયાના અને બીજા દેશો ના અપંગો અને અનાથોને મદદ કરવા માટેનું એક લોક વાર્તાઓનું પુસ્તક યુનાઇટેડ નેશનની સ્ત્રી સમીતી તરફથી પ્રસિદ્ધ થયું છે. ૨૩૦૦ ડોલર પહેલા વર્ષના વેચાણના ધર્મોદા કર્યા છે.

—આંતરરાષ્ટ્રીય, સંગીત હરીકાષ્ટમાં રમાયીયાના મી. કોન્યાને ૫૦૦,૦૦૦ ફાંકનું પહેલું નતામ મળ્યું છે. આ હરીકાષ્ટમાં ૧૫૦ હરીકાષ્ટે બાગ લીધા હતા.

—સોલસબરીમાં ૭મી જુને એમ. આર એની ૭ દીવસની પરીપદ પૂર્ણ થઈ તેમાં ૧૦૦ ઉપરાંત સાઉથ આ-ફ્રિકનોએ બાગ લીધો હતો.

—અમેરીકાના આરમી આફ આફ સ્ટ્રીકના જનરલ ટેપલર ૧૪મી જાન્યુ-વારીના હૈદની ટુકી મુલાકાતે આવ્યા છે.

—ભારત ૧૯૫૮માં મે માં પાયલેટનું શિક્ષણ લેનારાઓની હૈદમાં તપાસ કરવામાં આવ્યો. પાયલેટનું શિક્ષણ લેનાર પરણેલો ન હોવો જોઈએ અને ૨૦ વરસની ઉપર અને ૧૭ વરસની નીચે ન હોવો જોઈએ. મેટ્રીક પાસ હોય આમા દાખલ થવા ઇચ્છનારે અરજ સાથે ૧/૬ના ર્ટેપ બીડવા જોઈએ. અરજ ૨૨મી ફેબ્રુવારી પહેલા મળી જવી જોઈએ.

—ગોવા અને બીજા પોર્ટુગીઝ સરચા નેમાંથી ૧૯૫૪ થી આજ સુધીમાં ૭૦૦૦ હોલિઓ હૈદ આવ્યાનું લોક સભામાં જવાહરલાલજીએ જણાવ્યું હતું.

ભારતના સમાચાર

—પાકીસ્તાનમાં અતાલની ધણી તંગી હોવાનું જણાવાય છે હજારો પ્રાંતમાં જુમ મરાયી લોકોને અને મરણ થવાનો ભય ઝુમી રહ્યો છે. હમણા જ બાઝમો વધારાયા અને આઈસ પડવાથી ઇંટના પાકને ઘણું નુકસાન થયું છે. તેમજ ચોખાનો તથા જુવારનો પાક પણ સદંતર ઘરખાઈ ગયો છે.

—નૈસેરના એક સરકારી કચેરીના નોકરને એક અમલદારની પત્નીએ પોતાના કપડા ઘોવા આપતા તે નોકર આલ્લી સાથે ધારાસભામાં જઈ તે સામે ફરીયાદ નોંધાવી હતી.

—ભારતમાં ૨૫ લાખ રૂપીયાની હજમતની પ્રુસેડ પરદેશથી આવતી હતી તેનાપર સરકારે હવે સાવ પ્રતિ-બંધ મુક્યો છે.

—અમદાવાદની મ્યુ ની સી પા લ ટી એ મશાઇ કાઠી લીધા પછીનું કુલ ૨૦,૦૦૦ બાળકોને એક વર્ષ માટે મફત પુસ્ત પાડવાનો અખતરો આ અક્ટોબરથી શરૂ કર્યો છે.

—ભારતના ટપાલ ખાતાએ અધોને માટે દેશમાં કે પરદેશમાં મોકલાતું તમામ સાહિત્ય મફત લઈ જવાનું નક્કી કર્યું છે.

—શ્રી. હરીન્દ્રનાથ ટ્રોપાધ્યાય જેઓ શ્રીમતી સરોજની નાયકુના બાઇ થાય અને કમલાદેવી ટ્રોપાધ્યાયના પતી તેઓ ઇ. આફ્રિકાની મુલાકાતે આવ્યા છે. શ્રી. ટ્રોપાધ્યાય બાણીતા કવી અને સંગીતકાર છે. તેઓની ધણી રોહાડી જુમ વખણાઈ છે. તેમાં ખાસ છે "હરી આવન શ્રી અવાજ" ઇસ્ટ આફ્રિકામાં પોતાના જલસાઓ કરી તેઓ વેસ્ટ આફ્રિકા જશે.

—સુદાનમાં હૈદના ઉલોમનું પ્રદર્શન માચેની અધવચમાં બરાશી ત્યારે હૈદ નો ગુહઉલોમનો, ગ્રામ્ય ઉલોમનો અને વન ઉલોમનો, માલ પ્રદર્શીત કરાશે.

—હૈદના ૧૦ કરોડ-ડેયલીક કીચપનેએ પોતાની ચચોની પરીપદમાં જણાવ્યું હતું કે, "ગોવાને પોર્ટુગીઝ રાજનીચે રાખી મુખવાથી હૈદ તેમજ ઐશીયા માં ખ્રિસ્તી ધર્મને જુવરો ધકકા પહેાંચવાનો પૂર્ણ સંભવ છે.

એકણી કૈશ મોટો
યુબરાતી હુ યુબરાતી ડીકચનરી.
કોમત પા. ૧-૨-૬.
'Indian Opinion'
P. Bag, Durban, Natal.

અમને જણાવતા આનંદ થાય છે કે, અમે હૈદ તથા પાકીસ્તાનનો કેટલોક માલ તમારી સેવામાં અર્પી શકીએ છીએ. અમારે ત્યાંથી મળતા બહોળા માલમાંથી ચોઠાકની યાદી નીચે આપીએ છીએ.

કેરમ યોર્ડાસ	
ઝોર્જીનરી અમર કુશીનના	૫ ૫ ૦
” ” ” નીકલ કૈરનર	૪ ૪ ૦
કેરમ અને ડરાક્ટ યોર્ડ સાથે અમર કુશીનના	૫ ૧૫ ૦
” ” ” નીકલ કૈરનરના	૪ ૧૫ ૦
” ” ” યોરા બગડેલા	૩ ૩ ૦
કુકરી અને સ્ટ્રાઇકરના સેક સાથે	

અગર બતી

ગરબે ઇન્ડીયા ટીન ૧ તોલા શી. ૧૦-૬, ૩ તોલા શી. ૫-૬.
ત્રણ શુલાળ ૬ તોલા શી. ૯-૦, ૩ તોલા શી. ૪-૬, લસા મજુપ ૪ તોલા શી. ૪-૬. કસ્ટરી શી. ૪-૬, ટવારા શી. ૩-૬, આરબા સાહાગર શી. ૫-૦, ત્રણ જ્યોતી શી. ૧-૬, નાઈટ કવીન શી. ૨-૩.
ઇન્ડીયા સ્ટીમર બેન્ડ નં. ૪૪૪ શી. ૮-૬ ડબલ, પાકીસ્તાન સ્ટીમર બેન્ડ નં ૪૪૪ ૬-૬ ડબલ, પાકીસ્તાન સ્ટીમર બેન્ડ નં. ૧૦-૧૬-૬ ડબલ. કેપટન શી. ૨૭-૬ ડબલ, મચસોર મુગંધક શી. ૨૪-૦ ડબલ, રોજ શી. ૨૪-૦ ડબલ, ઇરબાર શી. ૩૭-૬ ડબલ, મોલત શી. ૩૭-૬.

આ ઉપરાંત બહોળા પ્રમાણમાં સાડીઓ—વલાસ-પલાસ-ડીકની બંગડીઓ, ઇમીટશન ડાગીના રમકડા, ગેમ, વિવિધ વસ્તુઓ, ફેડીઓ અને ઇસેક્ટ્રીક ચીજો મળશે.

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ,
૧૧૬ કવીન સ્ટ્રીટ, ફોન : ૨૭૩૪૯.
બોક્સ ૨૧૬૮, — ડરબન.

સામાજિક ખબરો

અરણ્ય

ડરબનના ભણીલા વેપારી શ્રી. માણિકલાલ એન. જીવાના ધર્મ પત્ની શ્રીમતી ધનુબેન જીવાનું તા. ૩-૧-૫૮ ના ૬૨ વર્ષની ઉંમરે અચાનક હૃદય રોગના હુમલાથી રાતના ૧૧ા વાગે અવસાન થયું હતું. શ્રી. માણિકલાલ જીવા તથા તેમના પુત્રો પુત્રીઓ તથા પુત્ર વધુના બહેનો કુટુંબને શ્રીમતી ધનુબેનના અવસાનથી ને દુઃખજ્ઞ ખોટ મઠ છે તેમાં અમારો હાર્દિક દિવાસો તેઓ પ્રત્યે છે. સહગત ને ચિર શાંતી મળે.

* * *

ડરબનના સોની વલ્લભ પ્રેમજીવું તા. ૧૦-૧-૫૮ના ૪૦ વર્ષની વયે દુઃખજ્ઞ અવસાન થયું છે. સહગતના આત્માને શાંતી મળે અને તેમના

પુત્ર પત્ની તથા કુટુંબીઓને દુઃખ સહન કરવાની ઇચ્છર શક્તિ આપે.

—૦—

આભાર

શ્રીમતી ધનુબેન જીવાના અવસાન થી કુટુંબને થયેલી હડી ખોટમાં ને સખા તથા મિત્રોએ મળીને અથવા તાર ટેલીફોન દ્વારા દિવાસો આપ્યો છે તે સર્વેનો શ્રી. માણિકલાલ એન. જીવા અને કુટુંબીઓ આ પત્રદારા ઉડો આભાર માને છે.

* * *

ડરબનના સોની નરરામભાઈ પ્રેમજીવ તથા સોની વિદ્યુતભાઈ પ્રેમજીવ અને કુટુંબીઓ વલ્લભલાલ પ્રેમજીવના અવસાનથી કુટુંબને થયેલી ખોટમાં ને ભાઈ બેનોએ ઇચ્છરમાં અથવા તાર ટેલીફોન દ્વારા દિવાસો આપ્યો છે તેમનો આ પત્રદારા ઉડો આભાર માને છે.

માસ્ટર પ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

નવ ભતનાં નાયલન, રેયમી તેમજ સુતરાઈ કાપડ, સ્ત્રીઓ બાળકો અને પુરુષો માટે ભિન્ન ભતના લુલવ જર્સી, પુલોવર, કારડીગનસ અને બન્ધ્યાઓ માટે—સુટીંગ, બીબ્સ, બ્લેન્ડેડસ, શોલ્સ, નેપડીન્સ વિગેરે.

ફરેક ભતના માલ માટે તપાસ કરવા બહામણ.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, બોહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૩૪-૧૩૪૯

બોક્સ ૧૫૪૯.

બી-આઇ

મુંબઈ કરાંચી અને ઇસ્ટ આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે મુસાફરી કરે છે.

સ્ટીમર કંપાલા ૩૦મી જાન્યુઆરીના આવશે.

મુંબઈ જવા પમી ડ્રેક્સુઆરીના ઉપકરો.

મુંબઈ અથવા કરાંચીનું બાકું.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	એક	બોરાક	વગર	પા. ૯૨-૦-૦
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૬૦-૦-૦
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૩૧-૧૦-૦

વધુ માહિતી માટે મળો યા લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પીટી લીમીટેડ.)

૩૯૦ પાઈન સ્ટ્રીટ, —ડરબન.

ટેલીફોન : ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "કરામત."

જીવનમાધુરી

તંત્રીઓ

મોહનલાલ મહેતા-સોપાન
લાલુબેન મહેતા

જીવનમાં સઉંદર્ય, માંગલ્ય ને માધુર્યની ભાવના પ્રેરતા આ માસિકમાં ગુજરાતના ખ્યાતનામ લેખકો, ચિંતકો, અને સમાજ સેવકો નિયમિત લખે છે.

આ માસિકમાં ૧૬૦ થી ૨૦૦ પાનાનું વાંચન આપવામાં આવે છે. અને વર્ષમાં ત્રણ વિશિષ્ટ અંકો આપવામાં આવે છે.

આ માસિકનો કોઈ પણ અંક એવી ખાતરી આપશે કે ગુજરાતી ભાષાનું આ એક ઉત્તમોત્તમ અને કુટુંબને સર્વ સહ્યોને પ્રિય થઈ પડે એવું સમૃદ્ધ માસિક છે.

છુટક નકલ દેશમાં ૬૫ ન. રી.

વિદેશમાં શી. ૧-૪.

વાર્ષીક લવાજમ : દેશમાં રૂ. ૭-૫૦.

વિદેશમાં શી. ૧૫-૦.

જીવનમાધુરી

ગુલબ હા ૨, બેરેક રોડ,
મુંબઈ ૧.

નવલ કથાઓ

ઋષ્ય મુક્તિ	૭	૧
નીલ પંખી (નાટક)	૫	૦
ગોદાન (બંગાળીનો અનુવાદ) ભાગ ૧. ૨. સેટના	૧૬	૦
ચોરાની વાતો	૬	૦
બહીષ્કાર	૧	૦
પ્રહીય	૭	૬
સાગર સામ્રાટ	૧	૦
દ્વીરેફની વાતો	૬	૦
પૌરાણિક નાટકો	૫	૯
યોવન ભાગ ૧. ૨. સેટની	૧૨	૦
હરીયા વાટ	૧૦	૦
વસુંધરા	૬	૦
ઉલ્લો પ્રયોગ	૭	૬
સ્વાધ્યાય ભાગ ૧. ૨. સેટના	૧૩	૬
હર્ષા	૮	૦
ન્યુસીઈ સિદ્ધાન્ત	૧૦	૦
માનવતાના યુદ્ધ	૭	૦
ઉલ્લો અભિનય	૬	૬
કપાલ કુંડલા (બંધામ ચંદ્ર)	૬	૬
અણબુટ ધારા	૭	૬

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Durban, Natal.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અને સોશયલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અને હન્ડલકા લઈશું.

કેપીટન્સ બાલકની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીકાઈ હાઉસ)

એ અને વિકટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલ્લાપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ રેલીઆમ: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

બુકબીપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ડ હાંડિસ્તાન અગર ડુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘેર બહાં અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.
ઈંગ્લી, આગ, ચોરી, ફલ્ક, અસ્માત, પ્લેટ્સાસ, વિગેરેના નીમા અને ઉતરાણી આપીએ છીએ.

ઈન્ફમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ સ્વીચરન્સ સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.
નેચનલ યુવ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ આરંધ્રુતીયા અને યોર્કશાયર ઈન્ટરયુરેન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 3B, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફરૂટ

આંબા અળખ, લીલી અળખ, રતાળ અને સુરણની મોસમ આલુ છે. આદુ શી ૧-૩ રતલ, લાસણ શી. ૨-૦ રતલ.
પાપક નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.
હ્યુરી અને ચેવલી પાન બબર ભાન, પોસ્ટેજ બુક. બાસ્કીટ ગોલ શી. ૧૦-૬ લાંબી અને રક્વેર બાસ્કીટ શી. ૧૧-૬ ડગ્ગન.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બ્રેસવન કોંગોના ચોરડેરા ઉપર પુરવઠા ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કરાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.
A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેલ્કમ છુટ, ઠાઈનીબ્રુમ છુટ, વોર્ડરોબ, હેરેસીંગ એસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેસ્ક, યુક કેસ, ટેબલ, તથા કીકાથત સાથે જરીલી શકશો. જાતે પધારી લાસ લેવા શુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા સાથેના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

ઈન્ડિયન મોટોર્સ મોટો વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઈન્ડીયા ઈન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ
ફરૂટમજી બલભાઈ ફરૂટમજી
૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,
ડરબન - નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા
માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. ઓ. બોક્સ ૧૬૧૦.
રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,
ડરબન.

રેલીફિન્સ:
ઓફીસ ૩ ૨૫૮૪૫
રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.